

Volnočasové aktivity dětí a mládeže

Eva Bubeníčková

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva Bubeníčková**
Osobní číslo: **H128278**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Volnočasové aktivity dětí a mládeže**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v SR UTB ve Zlíně č. 7/2014, včetně příloh, případně podle dalších materiálů.

Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na charakteristiku dětí a mládeže z ontogenetického hlediska a charakteristiku volnočasových aktivit;
- na prevenci před patologickými jevy jako součást volnočasových aktivit;
- na otázku dobrovolnictví v rámci volnočasových aktivit.

Součástí práce bude realizovaný kvantitativní výzkum zaměřený na zjištění vlivů, které děti ovlivňují při výběru aktivit ve volném čase. Další část výzkumu bude zaměřena na kolektiv mladých hasičů, ve kterém chci zjistit přínos oddílu mladých hasičů z pohledu dětí a rodičů.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-7178-927-5.

PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času. Vyd. 2. Praha: Portál, 2001, 229 s. ISBN 80-7178-569-5.

STEJSKAL, František, Milan KNÝ a Jan VOTRUBA. Sociálně patologické jevy dětí a mládeže v České republice. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999, 100 s. ISBN 80-7251-008-8.

TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, 149 s. ISBN 80-7178-514-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012, 531 s. ISBN 978-80-246-2153-1.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Hana Jůzlová

Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce:

15. prosince 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2015

Ve Zlíně dne 15. prosince 2014

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

doc. PhDr. Miroslav Jůzl, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně 20. 4. 2015

LVA BUNELIČKOVÁ
.....
Jméno, příjmení a podpis diplomanta

ABSTRAKT

V této bakalářské práci se zaměřuji na oblast volnočasových aktivit, tj. na sdružování dětí a mládeže mimo vyučování. Vymezuji v ní věkové kategorie z pohledu ontogenetické psychologie, věnuji se problematice sociálních patologií a oblasti dobrovolnictví. Zaměřuji se na konkrétní skupinu dětí a mládeže, a to na kolektiv mladých hasičů ve sboru dobrovolných hasičů v Hruškách.

Cílem mé práce je zjistit, co ovlivňuje děti při výběru volnočasových aktivit a jak vnímají aktivity kolektivu mladých hasičů nejen děti, ale také jejich rodiče. K získání těchto informací použiji metodu dotazníkového šetření.

Klíčová slova: volný čas, zájmová činnost, předškolní věk, mladší školní věk, období puberty, sociálně patologické jevy, sbor dobrovolných hasičů a kolektiv mladých hasičů, dobrovolnictví

ABSTRACT

In this thesis I focus on area of leisure time activities, i. e. on association of children and youth out of the school lessons. I define ages from the perspective of ontogenetic psychology. I deal with issues of social pathologies and volunteering. I focus on a specific group of children and youth and on the group of young fire fighters in the volunteer fire brigade in Hrušky.

The aim of my work is to determine what influences children in the choice of leisure activities, how the activities of a team of young fire fighters are perceived not only by children, but also by their parents. To obtain this information I use the method of questionnaire survey.

Keywords: Leisure, leisure time activities, preschool age, younger school age, older school age, pubescence, socially pathological phenomena, volunteer fire brigade, group of young fire fighters volunteering.

Poděkování

Tímto chci poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní PhDr. Haně Jůzlové za odborné vedení a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce a také rodině za podporu.

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE.....	10
1.1 POJEM A CHARAKTERISTIKA VOLNÉHO ČASU	10
1.2 VÝCHOVA MIMO VYUČOVÁNÍ.....	10
Zájmová činnost	10
Vedení zájmové činnosti	11
Sdružování dětí a mládeže ve volném čase	12
1.3 VĚKOVÉ KATEGORIE DĚTÍ Z POHLEDU VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT.....	12
PŘEDŠKOLNÍ VĚK	12
MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK	14
OBDOBÍ PUBESCENCE	15
2 VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU JAKO PREVENCE PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVI.....	16
2.1 PREVENCE NEŽÁDOUCÍCH JEVŮ	16
2.2 VYBRANÉ DRUHY PREVENČÍ.....	16
Prevence kriminálního chování	16
Prevence drogových závislostí	17
3 MORAVSKÁ HASIČSKÁ JEDNOTA A DOBROVOLNICTVÍ.....	18
3.1 MORAVSKÁ HASIČSKÁ JEDNOTA A HASIČSKÝ SBOR HRUŠKY	18
3.2 DOBROVOLNICTVÍ.....	22
Charakteristické oblasti dobrovolnictví.....	22
II PRAKTICKÁ ČÁST	23
4 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU	24
4.1 VÝZKUMNÝ CÍL	24
4.2 VÝZKUMNÝ PROBLÉM A HYPOTÉZY	24
4.3 VÝZKUMNÁ METODA – DOTAZNÍK.....	24
5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ	25
5.1 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ Z DOTAZNÍKŮ PRO RODIČE MLADÝCH HASIČŮ	25
5.2 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ Z DOTAZNÍKŮ PRO MLADÉ HASIČE.....	36
5.3 VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ.....	48
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	50
SEZNAM OBRÁZKŮ	52
SEZNAM TABULEK.....	53
SEZNAM PŘÍLOH.....	54

ÚVOD

Pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma volnočasové aktivity dětí a mládeže, protože jsem sama vedoucí kolektivu mladých hasičů ve sboru dobrovolných hasičů v Hruškách u Slavkova a toto téma je mi velmi blízké. Prioritou sdružování dětí a mládeže v oddílech mladých hasičů je především naučit své nástupce potlačovat vlastnosti člověka jako je lhostejnost, lež, krivda, samolibost a nedůvěra. Naopak smyslem je vychovávat člověka, kterému jsou blízké vlastnosti, jako je pravda, poctivost, obezřetnost, všímavost a snaha pomoci člověku v nouzi.

Volný čas je téma, které řeší každá generace. Smysluplné využití volného času dětí a mládeže hraje důležitou roli při utváření jeho osobnosti. Děti napodobují životní styl svých rodičů a také i způsob trávení volného času. Není to však podmínkou, ale vliv rodiny, sourozenců a dalších příbuzných je obrovský. V dnešní době se projevuje relativní narůstání volného času. Mladá generace je např. osvobozována od mnoha dříve obvyklých povinností souvisejících s chodem domácnosti. Mění se systém hodnot nejen mladé generace, ale celé společnosti. Dochází k nárůstu nových technologií, které děti využívají již v útlém věku, ať už se jedná o televizi, PC, mobil, tablet. Pokud není volný čas kvalitně využit, můžou si mladí lidé nacházet jiné aktivity, které jsou často společensky nežádoucí. Patří mezi ně různé druhy závislostního chování, kriminalita, šikana atd.

Tato bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části se budu věnovat charakteristice volného času, jeho funkcí, sdružováním dětí a mládeže mimo vyučování, věkovou kategorií dětí z ontogenetického hlediska, vlivem volnočasových aktivit jako prevence před patologickými jevy, zejména různým formám závislostního chování, kterými je mladá generace ohrožena, kolektivem mladých hasičů a dobrovolnictvím. Cílem této části je definovat pojmy vztahující se k vybranému tématu a popsat činnost v hasičském sboru v Hruškách.

Praktická část vyplývá z dotazníkového šetření mezi rodiči mladých hasičů a dětmi, které navštěvují tento oddíl. Jejím cílem je zjištění okolností, které děti ovlivňují při výběru volnočasových aktivit a dále přínos oddílu mladých hasičů z pohledu dětí a rodičů. Výsledky budou použity jako zpětná vazba pro vedoucí ve sboru Moravské hasičské jednoty v Hruškách.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE

V této kapitole je vymezen pojem volný čas, jeho funkce, dále je uvedena výchova mimo vyučování, vymezení pojmů zájmová činnost a také je zde pojednáno o institucích, které se výchovou mimo vyučování zabývají.

1.1 Pojem a charakteristika volného času

Němec (2002, s. 17) uvádí, že: *„je to čas, v němž člověk svobodně volí a dělá takové činnosti, které mu přinášejí radost, zábavu, odpočinek, které obnovují a rozvíjejí jeho tělesné a duševní schopnosti, popř. i tvůrčí schopnosti.“*

Pod pojmem volný čas si představíme něco, co nás baví, co děláme rádi. Jsou to činnosti, které neděláme z povinnosti, ale ze své svobodné vůle. Na druhé straně stojí povinnosti, které dělat musíme, ať chceme nebo ne. To, co někdo považuje za nepříjemnou povinnost, může jiný brát jako příjemnou činnost. Nelze tedy říci, že povinnost je vždy brána jako něco nepříjemného (Pávková, 2002).

1.2 Výchova mimo vyučování

Pedagogické ovlivňování dětí a mládeže v době mimo vyučování vede ke smysluplnému využívání volného času, k uspokojování lidských potřeb, k rozvoji daných schopností jedince a k upevňování kladných morálních hodnot. Náplň volného času má vliv na duševní hygienu člověka. Pokud si jedinec dokáže odpočinout, nabrat nové síly a bavit se, může pak dosahovat lepších výsledků v oblasti studia nebo v zaměstnání. Trvalé zájmy mohou pozitivně ovlivnit partnerský život nebo výchovu dětí v rodině. Výchova mimo vyučování se také snaží ovlivnit rozvoj celoživotního vzdělávání, a proto tato oblast plní funkci jak výchovnou, zdravotní a sociální, tak i vzdělávací (Pávková a kol., 2002).

Zájmová činnost

Podle Pávkové (2002) se zájmovou činností rozumí takové aktivity, které jsou zaměřené na rozvíjení potřeb, zájmů a schopností jedince. Tyto činnosti jsou důležité z hlediska dalšího rozvoje osobnosti. Zájmy jsou vyvolány potřebami, které pak uspokojují. Souvisejí se zaměřením jedince a mohou se charakterizovat jako snaha poznat nové předměty nebo aktivity, které následně mohou působit na danou osobnost kladným pozitivním naladěním a uspokojením.

Vedení zájmové činnosti

Vedení dětského kolektivu se uskutečňuje přes činnosti, které musí být určitým způsobem organizovány. Vedoucí a děti nějak vystupují, jednají a chovají se, proto při této práci nelze jednat nahodile. V očích rodičů musí být vedoucí spolehlivá osoba, která jim zaručí bezpečnost, zdraví a kladnou výchovu nejen v době schůzek, různých akcí nebo táborů. Dítě si klade na vedoucího nároků víc. Vidí v něm člověka, který ví a umí víc než oni, ale je ochoten si s nimi i hrát. Očekávají, že zorganizuje ty nejlepší zážitky, vnímají ho jako člověka, který umí vymýšlet a podněcovat k činnosti, která je zábavná a zajímavá. Obrací se na něj jako na staršího a zkušenějšího kamaráda, kterému se mnohdy svěčují i s osobními záležitostmi. Berou ho jako vzor, který chtějí napodobit, a pokud ne překonat, tak se mu alespoň vyrovnat.

Podle Hájka (2008) jsou pro vedoucího žádoucí vlastnosti jako je tolerance, protože by měl přijímat děti takové, jaké jsou. Dále by měl citlivě přistupovat ke každému dítěti a hodnotit ho podle jeho schopností, měl by být schopen vnímat návrhy dětí a neupoutávat se jen na své představy. Vedoucí tak dává možnost spoluúčasti dětí na vytváření programu a podporuje tvořivost účastníků. Dále by měl své odborné znalosti předávat prostřednictvím přirozené autority v doprovodu uvolněné atmosféry (Hájek, 2008).

Vedení kolektivu působí na celkovou výkonnost kolektivu a působí na jeho soudružnost a vztahy. Hájek (2008) uvádí následující typy vedení:

Autoritativní (autokratické) – vedoucí sám rozhoduje o průběhu a námitky ze strany jeho členů nepřipouští. Soudružnost v tomto kolektivu bývá malá, avšak kolektiv je výkonný převážně z hlediska kvantity. Může vyvolávat nezájem nebo dokonce agresivitu členů.

Demokratické – členové mají možnost podílet se na řízení kolektivu, tento typ vedení podněcuje zájem o činnost. Výsledky se dostavují později.

Liberální – členové kolektivu si mohou přímo stanovit nebo alespoň rozpracovat cíle své činnosti. Role vedoucího spočívá v podpoře jejich práce a v předávání či zprostředkování informací. Výsledky se mnohdy dostavují se zpožděním a spíše obtížně.

V praxi je nejlépe využít kombinaci všech tří typů. Pokud se jedná o mladší děti, kde je větší zodpovědnost, je třeba využít v některých situacích spíše autoritativní přístup. U starších dětí se občasná volnost při rozhodování může stát i zdrojem zajímavých inspirací.

Sdružování dětí a mládeže ve volném čase

Děti tráví svůj volný čas na různých místech, v různých organizacích, které jsou zaměřené určitým směrem. Pokud se jedná o pravidelnou zájmovou činnost, která probíhá v zájmových útvarech, můžeme se setkat s následujícím dělením, které uvádí Hájek (2008).

Kroužek – menší zájmový útvar, jehož činnost směřuje zpravidla k vnitřnímu obohacení členů, zaměřuje se na vnitřní život útvaru (např. rybářský, modelářský, čtenářský).

Soubor – zájmový útvar, jeho činnost směřuje k veřejné produkci výsledků činnosti (např. pěvecký, taneční, divadelní). Zpravidla má závažnější strukturu a mívá více členů než kroužek.

Klub – zájmový útvar s volnější organizační strukturou, s možnou převažující receptivní činností členů (např. filmový klub mladého diváka, fankluby).

Oddíl – toto označení se užívá výjimečně a to zpravidla u tělovýchovných nebo turistických útvarů. Pojem označuje, že útvar je součástí většího organizačního celku a má charakter kroužku.

Kurz – útvar s vymezenou délkou trvání, zpravidla kratší než jeden rok, jeho činnost směřuje k osvojení určitého množství vědomostí či dovedností (např. kurz PC, drhání, vaření). Zájmový útvar je také možné organizovat jako řadu kurzů v průběhu roku po sobě následujících a tematicky na sebe navazujících. To umožňuje i během roku operativně přijímat nové členy a platby účastníků jsou rozloženy do několika částek.

1.3 VĚKOVÉ KATEGORIE DĚTÍ Z POHLEDU VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Předškolní věk

Kuric (2001) vymezuje předškolní období od 4 do 6 let a uvádí, že horní hranice není určena a období končí nástupem dítěte do školy. Vágnerová (2012) charakterizuje toto období od 3 do 6-7 let a shoduje se, že konec této fáze není ukončen věkovou hranicí, ale odvíjí se od vstupu dítěte do školy.

Tělesný vývoj dítěte je velmi rychlý, kolem pátého roku se zrychluje růst končetin a dochází k tvarové přeměně organismu. Nervový systém je odolnější a schopný větších výkonů. Jemná motorika se také zdokonaluje a dítě je schopno pracovat s předměty jako nůžky,

nožik, kladivo. Okolo 5. - 6. roku dovede dítě kreslit, psát nebo si zavázat tkaničky apod. (Kuric, 2001).

V životě předškolního dítěte je hlavní činnost hra. Na začátku tohoto období je potřeba, aby byl dospělý člověk vynalézavý a ukázal dítěti, že je možné si např. s kamarády hrát na různé běžné činnosti, jako je např. nakupování, jízda v tramvaji apod. Dítěti se ukáže určitý směr a poté se samo postará o rozvoj své fantazie a tím hru rozvíjí. Děti si již nehrají odděleně, ale dokážou spolupracovat a rozdělovat si úkoly a role. Může se jednat např. o roli maminky, kdy dítě napodobuje chování a komunikaci vzhledem ke svému potomku a pokud se sám rodič do této hry zapojí a vymění si s dítětem role, může pozorovat a zjistit, jak na dítě působí (Špaňhelová, 2008).

Kuric (2001) uvádí následující dělení her a herních činností:

- Úlohové hry: dítě se v těchto hrách vžívá do role dospělého a vnáší do ní různé fantazijní prvky.
- Konstruktivní hry: hlavním znakem je výsledek nějaké tvorby dítěte. Jedná se např. o stavebnice, modelování nebo kreslení.
- Didaktické hry: realizují se většinou organizovaně a mají sloužit k procvičení pozornosti, prohloubení poznatků a rozumových schopností.
- Receptivní hry: v těchto hrách se přijímají různé podněty z vnějšku a zdokonalují jak smyslové funkce (zrak, hmat), tak poznávací a volní procesy.
- Dětská kresba a modelování: dítě nekreslí to, co vidí na předloze, ale kreslí věci, které o předmětech ví. Stupeň struktury dětské kresby slouží také jako diagnostická pomůcka normálního nebo narušeného duševního vývoje.

Socializace dosud probíhala v rámci rodiny, nyní se rozšiřuje o prostředí příbuzných a známých. Rozvoj osobnosti probíhá v interakci s jinými lidmi a dítě si tak rozvíjí svou individualitu. Více kontaktů, jak vztahy s jinými dospělými, či vrstevníky mu umožňuje získat nové zkušenosti, které jsou důležité pro další vývoj. Rodina zůstává v tomto období prvotním zázemím, ale většina dětí se v tomto období dokáže samostatně zařadit do jiných sociálních skupin a navázat tak nové vztahy. Pokud dítě získalo pocit jistoty a bezpečí v rodinném prostředí, může potom vytvářet vztahy s cizími lidmi a zvládnout nové sociální dovednosti (Vágnerová, 2012).

Mladší školní věk

Období školního dětství podle Kurice (2001) zahrnuje prvních 5 ročníků základní školy. Je to tedy období od 6. až 7. do 10. až 11. roku dítěte. Organismus v tomto období sílí a zvyšuje se spontánní pohybová aktivita. Duševní vyspělost dítěte je dána ukončením tvarové přeměny a s tím související vhodná doba pro vstup do školy, který je podle výzkumu nejvhodnější v šesti a půl letech. Ne vždy je ale psychický a fyzický věk v rovnováze, takže se u dětí mohou objevovat značné rozdíly (Kuric, 2001).

Prostředí, ve kterém dítě vyrůstá, ale také vyučování a činnosti, kterým se dítě věnuje ve volném čase, značně ovlivňují rozumový vývoj. S postupným dozráváním smyslových orgánů dochází ke zdokonalování vnímání. Dítě vnímá především to, co v něm vzbuzuje určitou emocionální reakci. Vnímání času a prostoru není v tomto období ještě vyztřále. Pozornost se také zlepšuje, ale stále dochází k jejímu ovlivňování vnějšími podněty především v období prvního a druhého ročníku školní docházky. Bezděčná činnost převládá, protože dítě méně unavuje, ale objevuje se i záměrná pozornost. Je důležité dítě zaujmout a častěji střídat různé druhy činností a tím zabránit jeho únavě. Představy dítěte jsou konkrétní, názorné a velmi živé zejména v oblastech, kde má zkušenosti na základě vnímání. Konkrétní je i poznání, které pracuje zejména s představami. Paměť je mechanická, ale rozvíjí se i logická a zraková paměť. Fantazie je v tomto období kontrolovaná myšlením. Dále se rozvíjí reprodukční fantazie, kdy si dítě představuje věci na základě vyprávění. Myšlení dětí je konkrétní a zdokonaluje se schopnost srovnávání na podobných nebo odlišných znaků (Hájek, 2008).

Stejně jako v předškolním období je pro dítě oblíbenou činností hra, která ale začíná být se složitějšími pravidly. Má dítě naučit zdravému soutěžení, radosti z výhry sebe i druhých, ale také přijmout prohru (Špaňhelová, 2008).

Vstup do školy je důležitým krokem v rámci socializačního procesu, který přináší řadu změn. Na dítě je kladeno více požadavků a jejich zvládnutí umožňují sociální zkušenosti, které dítě získalo v předchozím období. Jejich rozvoj je závislý převážně na rodině, která představuje sociální a emoční zázemí. Nároky na školní výkon a hodnocení s ním spojené mají na dítě velký vliv. Prostřednictvím školy získává dítě sociálně požadované schopnosti a způsoby chování, které slouží k dalšímu uplatnění a zároveň se učí zvládat první neúspěchy. Vrstevnické skupiny umožňují získání nových zkušeností, které jsou předpokladem pro rozvoj hlubších přátelských a intimních vztahů v dalším období (Vágnerová, 2012).

Období pubescence

Vágnerová (2012) rozděluje období dospívání na ranou a pozdní adolescenci. Raná adolescence zahrnuje prvních pět let dospívání a je označována jako pubescence. Časově se vymezuje na období mezi 11. – 15. rokem. Toto období zahrnuje změny tělesné a duševní. Díky činnosti pohlavních žláz probíhají i velké biologické změny, které jsou příčinou nevyrovnané psychiky dospívajících. Mezi chlapci a dívkami jsou značné rozdíly. U dívek dochází k dospívání dříve a jejich chování se projevuje jiným způsobem než u chlapců. Vnímání začíná být uvědomělejší, zdokonaluje se orientace v prostoru a vnímání času. Jedinec se schopný lépe se soustředit, ale může se objevovat roztěkanost, která je vyvolána zaujetím vlastních myšlenek. Paměť prochází také mnohými změnami. Zapamatování bývá záměrné a rozvíjí se mechanická a především logická paměť, která se více praktikuje ve vyučování. Zážitky, které u dítěte vyvolají silný pozitivní nebo negativní zážitek, přetrvávají v paměti déle než v mladším věku. Zdokonaluje se reprodukční a tvůrčí fantazie, která se využívá při řešení různých problémů, složitějších her nebo v technických činnostech. V oblasti fantazie se objevuje denní snění, kdy si jedinec představuje různá nenaplněná přání a může sloužit jako forma odreagování. Myšlení přechází od konkrétního k abstraktnímu a dítě je schopno při řešení problému vytvářet své vlastní hypotézy a diskutovat o nich. Závěry a různá rozhodnutí bývají díky neochotě ke kompromisům a nedostatku zkušeností někdy příliš unáhlené. Ne každý jedinec v tomto období jedná stejně a záleží na vlivu prostředí a výchově v předešlém věku (Hájek, 2008).

V oblasti socializace je důležitým mezníkem ukončení povinné školní docházky a s tím spojená volba budoucího povolání, která je částečně svobodná, ale ovlivňují ji také osobní předpoklady, předchozí prospěch nebo přání rodiny. Objevuje se zvýšená kritičnost k autoritám, protože dospívající odmítají přijmout podřízenou roli, a proto se snaží výměnou názorů dosáhnout stejné pozice, tedy autority. Kritiku k sobě samému a případné nedostatky, o kterých se domnívá, si snaží jedinec utajit před ostatními, především dospělými. Pro rozvoj schopností a dovedností hrají důležitou roli volnočasové organizace, které mohou vynahrazovat negativní vlivy, které se mohou objevovat v rodině nebo případnou školní neúspěšnost. Vrstevnické skupiny jsou důležité jako zdroj emoční a sociální opory. Mladiství mají svá teritoria a různá oblíbená místa, kde se schází, a vstup jiné generace do nich neakceptují (Vágnerová, 2012).

2 VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU JAKO PREVENCE PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVI

Obsahem této kapitoly jsou charakterizovány vybrané druhy prevencí sociálněpatologických jevů.

2.1 Prevence nežádoucích jevů

„Pojem prevence v nejjobecnějším a zjednodušeném smyslu znamená předcházení nežádoucím jevům, různým formám rizikového chování a problémům“ (Kraus, Hroncová a kol., 2010, s. 99).

Cílem primární prevence je předejít nežádoucím jevům. Sekundární prevence nastupuje, když se jedinec dostane do problému, který ale ještě nezpůsobuje nějaké poškození. Snahou terciární prevence je zabránit dalšímu poškození (Nešpor, 2003).

Pozitivní využívání volného času přispívá k prevenci společensky nežádoucích jevů, nevhodných forem chování, které jsou častější z důvodu nárůstu kriminality mladistvých a postupného snižování věkové hranice delikventů. Pokud nemá dítě přiměřené zájmy, kterým se pravidelně věnuje, bojuje s nudou, zvyšuje se tím pravděpodobnost, že podlehne negativním vlivům různých asociálních skupin (Pávková a kol., 2002).

2.2 Vybrané druhy prevencí

Prevence kriminálního chování

Definice kriminality podle Fischera (2009, s. 156): *„Výskyt chování, které je v dané společnosti trestné. Jedná se o souhrn trestných činů, které se v konkrétní společnosti vyskytly a vyskytují. Jedná se o činy a chování sankcionovatelné podle trestního zákona.“* Největší důraz v sociální prevenci se klade na výchovu dětí v rodinách a ve školách. Dalším nástrojem je sociální politika státu, která ovlivňuje systém vzdělávání, oblast zaměstnanosti, funkčnost rodiny, ale také fungování institucí, které se rizikovou mládeží zabývají. Některé diskuze vyvolávají domněnky, že součástí preventivního opatření je působnost trestního práva, především trest odnětí svobody. Potencionální pachatele by mohla odstrašovat výše trestu nebo neodvratnost trestu, tzn. pravděpodobnost, že bude pachatel potrestán (Matoušek, 2011).

Autor dále uvádí možné cílové skupiny preventivního opatření:

- hyperaktivní děti,
- děti s poruchami chování,
- děti zneužívané a týrané v rodinách,
- děti z dysfunkčních rodin,
- děti ze čtvrtí, kde je vysoká úroveň kriminality,
- děti z rodin žijících pod hranicí životního minima,
- děti z rodin, v nichž chybí otec,
- děti s nedelikventním chováním,
- populace všech rodičů v komunitě,
- populace všech občanů státu aj.

Prevence drogových závislostí

Prevence drogových závislostí se v odborné literatuře nejčastěji dělí na primární, sekundární a terciární prevenci.

Primární prevence nejčastěji předchází vzniku závislosti a její úlohou je ochránit jedince před stykem s drogou a zajistit dostatečnou informovanost o vzniku drogové závislosti. Měla by ji poskytovat rodina, škola, masmédiá a další instituce.

Sekundární prevencí se rozumí taková opatření, která brání vzniku drogové závislosti. Pracuje s těmi, kteří se již do kontaktu s drogou dostali a snaží se jedince vrátit do původního stavu. Realizuje se v rámci psychologických, zdravotnických, sociálních a výchovných institucí.

Terciární prevence představuje činnosti, které předcházejí návratu drogových závislostí u lidí drogově závislých, kteří absolvovali léčbu. Snaží se předcházet zhoršení stavu a snižovat následky, které drogová závislost způsobila.

3 MORAVSKÁ HASIČSKÁ JEDNOTA A DOBROVOLNICTVÍ

Tato kapitola je věnována činnosti působení Moravské hasičské jednoty, představení hasičského sboru a kolektivu mladých hasičů v Hruškách. Další část popisuje charakteristiku dobrovolné činnosti.

3.1 Moravská hasičská jednotka a hasičský sbor Hrušky

Název spolku: Moravská hasičská jednotka

Užívané zkratky: MHJ

„MHJ je samosprávný a dobrovolný spolek, který sdružuje fyzické i právnické osoby a jiné kolektivy, který působí na úseku požární ochrany. Hlavním cílem a posláním MHJ je sdružování občanů za účelem ochrany života a zdraví občanů a majetku před požáry a poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech, při kterých je ohrožen život a zdraví občanů“ (Stanovy Moravské hasičské jednoty).

„MHJ a její členové napomáhá a spolupracuje zejména s obcemi, státními orgány, právnickými a fyzickými osobami mimo jiné při likvidaci požárů a jiných mimořádných událostech, při preventivně výchovné činnosti občanů na úseku požární ochrany a poskytuje jim v tomto směru odbornou pomoc. Dále pracuje s mládeží a snaží se připravovat mladé hasiče pro práci v jednotkách požární ochrany, spolupracuje s hasičskými sbory a dalšími záchranářskými organizacemi i na mezinárodní úrovni“ (Stanovy Moravské hasičské jednoty).

V oblasti působení mládeže pořádá soutěže kolektivu mladých hasičů hasičských sborů v rámci MHJ na úrovni místní, obvodů, okresů, přeboru MHJ a netradiční soutěže zaměřené pro vstup do jednotek PO. Dále provádí ukázky techniky a výcviku jednotek PO včetně organizování propagačních, výchovných a vzdělávacích akcí pro děti a mládež na letních táborech, v základních a středních školách a výročních hasičských sborů, dětských dnů a při pořádání tematických besídek a odborných exkurzí mladých hasičů.

„Hasičský sbor MHJ (dále jen „HS“) je základním pobočným spolkem MHJ, v němž jsou bezprostředně realizovány, především působností výkonnou a prováděcí, cíle jednoty, práva a povinnosti a zájmy členů MHJ“ (Stanovy Moravské hasičské jednoty).

Hasičský sbor Hrušky

Hlavním důvodem založení hasičského sboru v Hruškách byly časté požáry nejen v naší obci, ale i v okolí. Podle údajů z kronik, zápisů ze schůzí a valných hromad byl hasičský sbor založen 3. června 1888. V současné době je sbor členem Moravské hasičské jednoty. Má 53 členů a 31 mladých hasičů.

Činnost sboru:

- Výjezdy k požárům, technické výjezdy, pomoc při povodních, zalévání zeleně a čištění kanalizace

V roce 2009 se dobrovolní hasiči z Hrušek rozhodli, že poskytnou materiální pomoc některé z rodin postižených povodní. Starosta obce Bernartice - Bukovina doporučil rodinu s tělesně postiženým synem na vozíku, která přišla o veškeré vybavení a zařízení domu. Hasiči se obrátili i na občany Hrušek, kteří se také připojili a přispěli finanční částkou. Za vybrané peníze se koupilo vybavení (postele, jídelní stůl a židle, sporák, pračka, chladnička, polštáře a přikrývky). Dále místní občané a hasiči předali přímo materiální dary – povlečení, příbory, mrazák, ručníky, utěrky, rychlovarnou konvici, mikrovlnnou troubu, vybavení do kuchyně, potraviny s dlouhou trvanlivostí a vybavení na zahradu. Tato materiální pomoc byla předána rodině přímo v jejich domě.

V roce 2013 zasáhly povodně Severní Čechy a členové výjezdni jednotky v sobě našli povinnost jet pomáhat. Po dohodě se starostou a zastupiteli obce byla vybrána obec Hořín v okrese Mělník. V naší obci byla uspořádána sbírka potřebných věcí a občané přispěli i finanční částkou a za pořízení peníze se zakoupily vysokotlaké mycí stroje na čištění. Zastupitelé obce přispěli finanční částkou, která byla předána postižené obci a 5 členů našeho sboru v této obci pomáhalo čerpat vodu a vyklízet zaplavené domy.

- Sběr papíru
- Pořádání tradičních ostatků s průvodem v maskách a večerní zábavou
- Účast na školeních zaměřených na řízení dopravy, asistenci při akcích, pořadatelské pomoci a poskytování první pomoci pod vedením zkušených odborníků
- Účast na odborných konferencích Dobrovolných hasičů a příslušníků Hasičského záchranného sboru České Republiky
- Pomoc při zajištění bezpečnosti na trati a nepřehledných nebo nebezpečných úsecích při cyklistických závodech, rallye, motokrosu

- Zajištění organizace závodů Dračích lodí na Nových Mlýnech (výběr parkování, vstupného a registrace závodníků)
- Pořádání soutěže v hasičské všestrannosti a účast na soutěžích tohoto typu v jiných sborech
- Pomoc při pořádání akcí v obci (Dětský den, výročí obce atd.)
- Pomoc při organizaci dětského dne v Rekreačním středisku Prudká

Již několik let se náš sbor tohoto dětského dne účastní a pomáhá s organizací. V letošním roce byla z důvodu nedostatku financí tato dlouholetá akce pro děti ohrožena. Náš sbor v čele se starostou se ujal organizace a získal potřebné finanční prostředky na jeho uskutečnění. Zajistil také možnost účastnit se bezplatně této akce dětem a personálu z domova pro postižené děti LILA v Otnicích, Kociánce a dětskému domovu Dagmar.

Kolektiv mladých hasičů v Hruškách u Slavkova

Kolektiv mladých hasičů realizuje zájmy mládeže především ve vztahu k požární ochraně a tvoří ho mladí členové v počtu nejméně pěti. Řádným členem se stane mladý hasič nedovršující patnácti let, pokud se členstvím souhlasí jeho zákonný zástupce.

Mladý hasič je oprávněn:

- a) přiměřeně svému věku, fyzickým schopnostem a zdravotnímu stavu osobně se podílet na činnosti MHJ, zvláště činnosti a jednání kolektivu mladých hasičů,
- b) nosit stejnokroj mladých hasičů,
- c) být přítomen jednání výroční členské schůze.

2) Mladý hasič je povinen:

- a) přiměřeně svému věku, fyzickým schopnostem a zdravotnímu stavu se aktivně podílet na činnosti HS, popř. kolektivu mladých hasičů,
- b) usilovat o získání základních odborných znalostí a dovedností,
- c) chránit majetek MHJ a pobočných spolků a podílet se na jeho údržbě a jeho rozvoji,
- d) dodržovat stanovy MHJ a vnitřní předpisy.

Kolektiv mladých hasičů se v Hruškách obnovil na jaře roku 2013. Dva členové hasičského sboru v Hruškách, kteří mládež v současné době vedou, se v tomto období zúčastnili semináře pro vedoucí oddílů dětí a mládeže pořádného projektem Mladí hasiči – bezpečná budoucnost. Tento projekt byl vytvořen za účelem podpory práce s mládeží v tomto regio-

nu a jeho cílem bylo mimo jiné zamezení vzniku a šíření sociálně patologických jevů u dětí a mládeže zlepšením podmínek pro trávení volného času prostřednictvím zajištění potřebného vybavení sborů k soutěžím a také k realizaci soutěže v požárním útoku pro cílovou skupinu. Seminář zahrnoval procvičení praktických dovedností při práci s dětmi, přednášky z oblasti základů pedagogiky, psychologie, bezpečnosti při práci s dětmi a první pomoc při společných akcích hasičského charakteru. V dubnu téhož roku se konala první schůzka, které se zúčastnilo celkem 19 dětí ve věku od 4 do 14 let. Děti byly seznámeny s činností v kolektivu a s průběhem soutěží. Za podpory hasičského sboru a sponzorů se nakoupilo vybavení potřebné pro požární sport a oddíl se po měsíci schůzek vypravil na svůj první závod.

Nyní se děti zapojují do akcí pořádaných hasičským sborem, soutěží v požárním sportu a ve štafetě 4x60 m s překážkami. Na podzim jezdí na branný závod, na kterém plní ve skupinkách úkoly v terénu dlouhém cca 5 km. Jednotlivá stanoviště jsou zaměřena např. na střelbu ze vzduchovky, rozvinutí hadice na cíl, zatloukání hřebíku, uvedení raněného do stabilizované polohy nebo předvedení fixace kolena. Dále zodpovídají na otázky ze zdravotní, ekologie, dopravní výchovy a rozpoznávají hasičské nářadí. Další soutěží, které se účastní, je halová soutěž Soptík pořádaná v zimním období Prezidiem Moravské hasičské jednoty za podpory Jihomoravského kraje. Této soutěže se účastní kolem 300 dětí z celé Moravy, které soutěží jednotlivě v disciplínách jako šplh na laně, člunkový běh, srážení kuželek hasičskou hadicí nebo vázání uzlů používaných v požární ochraně. Dále se zde ověřují znalosti ze zdravotní, topografie, pravidel silničního provozu, ekologie, Morseovy abecedy a hasičských značek.

V červenci 2014 jsme společně se dvěma dalšími oddíly jeli na náš první letní tábor mladých hasičů do Jižních Čech. Na kolech jsme za týden pobytu najeli několik desítek kilometrů, program byl zaměřený na hasičskou tematiku, takže si mladí hasiči formou různých her a soutěží otestovali i své získané znalosti z celého roku a měli možnost se zdokonalit v přípravě na závody v požárním útoku. Tábor měl u našich dětí velký úspěch, vznikly nové kamarádské vztahy a v letošním roce se přihlásilo dvakrát více zájemců.

V dubnu tohoto roku jsme se zapojili do druhého ročníku celorepublikové dobrovolnické akce „Uklidíme Česko.“ Děti byly rozdělené do čtyř skupin a každý tým vedli dva dospělí, kteří pomáhali s nošením plných pytlů a dohlíželi na bezpečnost. Všichni vydrželi až do konce a společně jsme v naší obci nasbírali přes 160 kg odpadků.

3.2 Dobrovolnictví

Dobrovolníkem je podle Tošnera (2006) osoba, která vykonává činnost ve prospěch ostatních lidí nebo společnosti bez nároku na finanční odměnu.

Z hlediska časového vymezení uvádí Tošner (2006) následující dělení:

Dobrovolné zapojení při jednorázových akcích – jedná se např. o různé sbírky, kampaň, benefiční koncerty a dobrovolník se těchto akcí účastní jen jednou nebo několikrát ročně. Spolupráce mezi ním a pořádající organizací není nijak zformalizována, ale stačí pouze ústní dohoda.

Dlouhodobou dobrovolnou pomocí se rozumí pomoc poskytovaná pravidelně v týdnu po celý rok.

Dobrovolná služba nebo dobrovolný závazek je taková činnost, která je poskytována po dobu několika měsíců nebo let mimo svoji zemi. Je velmi důležité se na tuto roli připravit po stránce finanční (náklady na ubytování, cestu apod.).

Charakteristické oblasti dobrovolnictví

Nejčastěji se dobrovolníci objevují v nestátních neziskových organizacích. Jsou to především takové oblasti, jejichž prioritou není zisk, ale hlavním smyslem je jejich poslání a cíl.

- Ochránci životního prostředí, kteří se zapojují do řešení problematiky jaderných elektráren nebo řeší čistotu měst.
- Humanitární organizace a organizace na ochranu lidských práv, kdy se dobrovolníci zapojují do pomoci v krizových oblastech (v období válek nebo živelných katastrof).
- V sociální a zdravotní oblasti se dobrovolníci vyskytují nejčastěji a vyžaduje se od nich profesionální přístup.
- Kulturní oblast má také ve svém zastoupení řadu dobrovolníků, kteří se věnují např. ochraně a revitalizaci kulturních památek.
- Sportovní a vzdělávací činnost má také řadu dobrovolníků, kteří se věnují mimoškolním volnočasovým aktivitám v zájmových kroužcích, tělovýchovných a turistických oddílech. V této oblasti má dobrovolná činnost charakter vzájemně prospěšné dobrovolné aktivity.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU

V této kapitole bakalářské práce jsou uvedeny základní údaje k výzkumu. Je stanoven výzkumný cíl, výzkumný problém a hypotézy, dále je charakterizována použitá výzkumná metoda a na závěr jsou interpretovány výsledky výzkumu.

4.1 Výzkumný cíl

Cílem mé bakalářské práce je zjistit, co ovlivňuje děti při výběru volnočasových aktivit a dále chci zjistit přínos oddílu mladých hasičů z pohledu dětí a rodičů.

4.2 Výzkumný problém a hypotézy

Jak si děti vybírají způsob trávení volného času? Jaký vidí přínos v oddílu mladých hasičů děti a jejich rodiče?

Hypotéza 1 – Domníváme se, že většina dětí si vybírá aktivity ve volném čase podle aktivit svých kamarádů.

Hypotéza 2 – Předpokládáme, že nadpoloviční většina dětí navštěvuje více jak jeden zájmový kroužek.

Hypotéza 3 – Předpokládáme, že většina dětí si v oddílu mladých hasičů našla nové kamarády.

Hypotéza 4 – Předpokládáme, že všem rodičům záleží na smysluplném trávení volného času jejich dětí.

4.3 Výzkumná metoda – dotazník

Dotazník je způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Je to nej-používanější metoda a je určena k hromadnému získávání dat. Považuje se za ekonomicky výzkumný nástroj. Respondent je osoba, která vyplňuje dotazník, ve kterém jsou jednotlivé prvky nazývané otázky (Gavora, 2008).

5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

V rámci praktické části proběhlo dotazníkové šetření mezi rodiči a mladými hasiči. Celkem bylo rozdáno 30 dotazníků pro rodiče i pro mladé hasiče. Návratnost dotazníků byla 20 od rodičů (66,6 %) a 23 od dětí (76,6 %).

5.1 Interpretace výsledků z dotazníků pro rodiče mladých hasičů

Výsledek zastoupení pohlaví dětí dotazovaných rodičů odpovídá celkovému poměru dívek a chlapců v kolektivu mladých hasičů, kdy je větší zastoupení dívek. Z dotazníkového šetření pro rodiče bylo uvedeno 68 % dívek a 32 % chlapců navštěvujících oddíl.

Tabulka 1 Pohlaví dítěte

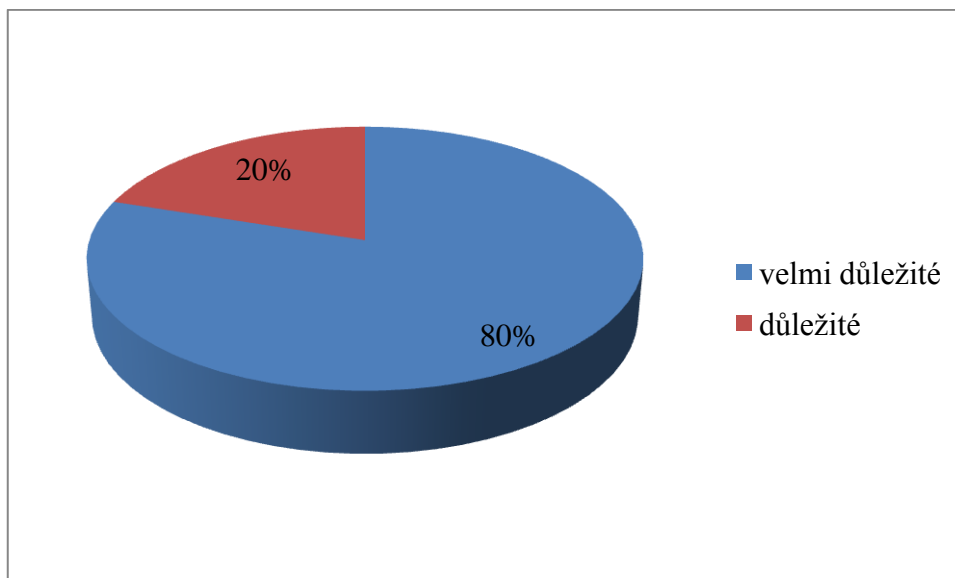
	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Chlapec	8	32 %
Dívka	17	68 %
Celkem	25	100 %

Otázka č. 1 - Jak důležité je pro Vás smysluplné využití volného času Vašeho dítěte?

Na tuto otázku odpovědělo 80 % rodičů, že je pro ně velmi důležité, jak jejich děti tráví svůj volný čas. Dalších 20 % vybralo odpověď, že je pro ně důležité smysluplné využití volného času jejich dětí a nikdo z dotazovaných nevyužil možnosti, že to pro ně není vůbec důležité, což vypovídá o zájmu rodičů o způsobu trávení volného času jejich dětí.

Tabulka 2 Smysluplnost využití volného času

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Velmi důležité	16	80 %
Důležité	4	20 %
Celkem	20	100 %

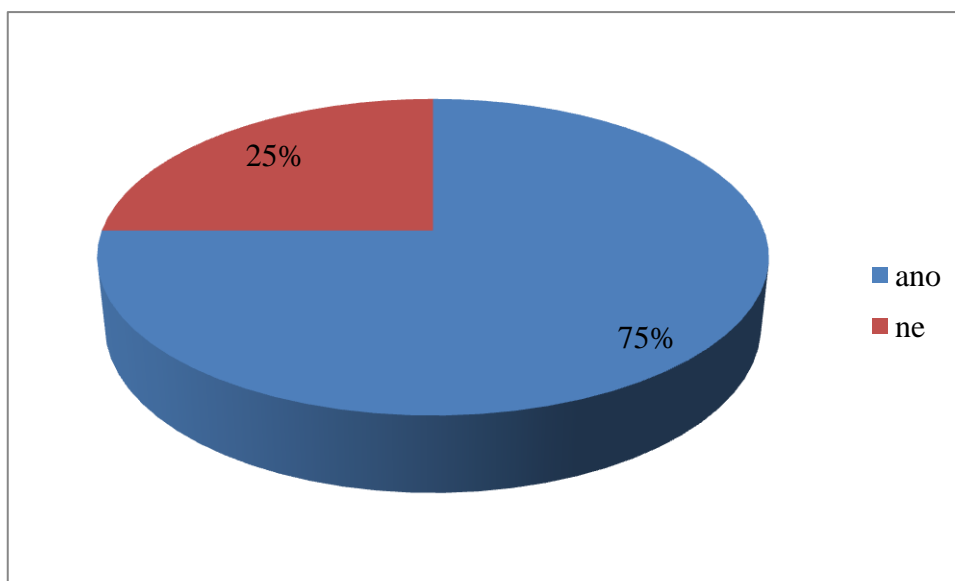
Graf 1 Smysluplnost využití volného času

Otázka č. 2 - Navštěvuje Vaše dítě kromě kolektivu mladých hasičů i jiné volnočasové kroužky?

Většina dětí dotazovaných rodičů (75 %) navštěvuje i jiné kroužky než kolektiv mladých hasičů. V obci Hrušky i blízkém okolí je pro děti velký výběr volnočasových aktivit, takže děti z oddílu mladých hasičů věnují svůj volný čas i jiným aktivitám.

Tabulka 3 Účast v dalších kroužcích

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano	15	75 %
Ne	5	25 %
Celkem	20	100 %

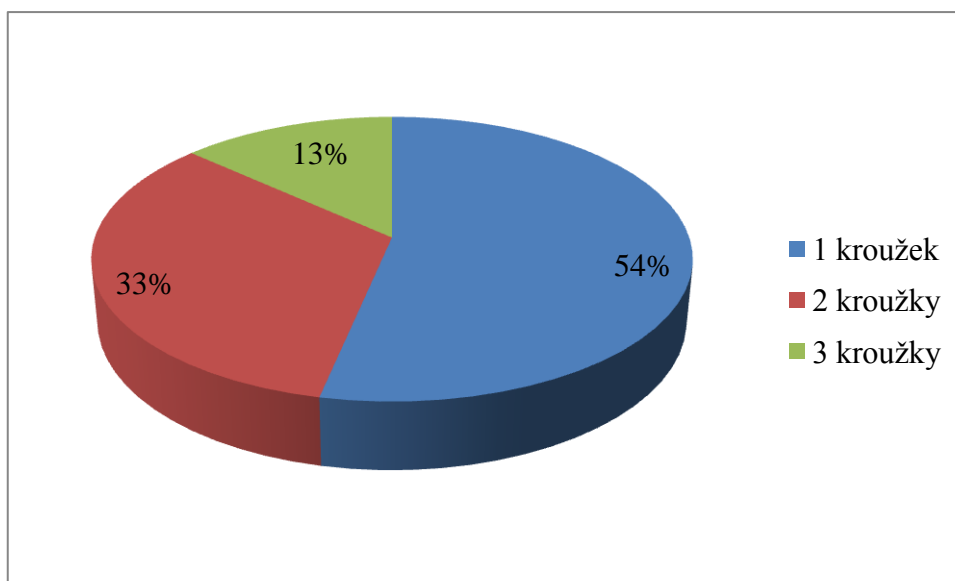
Graf 2 Účast v dalších kroužcích

Otázka č. 3 - V případě, že jste v předchozí otázce zvolili možnost a), uveďte, kolik dalších kroužků Vaše dítě navštěvuje.

Největší počet odpovědí dosáhla možnost, že dítě navštěvuje kromě oddílu mladých hasičů ještě jeden kroužek (54 %). Dále byla také vybrána možnost 2 kroužků (33 %) a nejméně byla vyplněna možnost, že děti navštěvují ještě 3 kroužky (13 %). Žádný z rodičů nevybral možnost 4 a více kroužků, což by vypovídalo o velkém zaneprázdnění dítěte volnočasovými aktivitami, které by mohlo působit spíše negativně z hlediska jeho vytížení.

Tabulka 4 Počet dalších kroužků

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
1 kroužek	8	54 %
2 kroužky	5	33 %
3 kroužky	2	13 %
Celkem	14	100 %

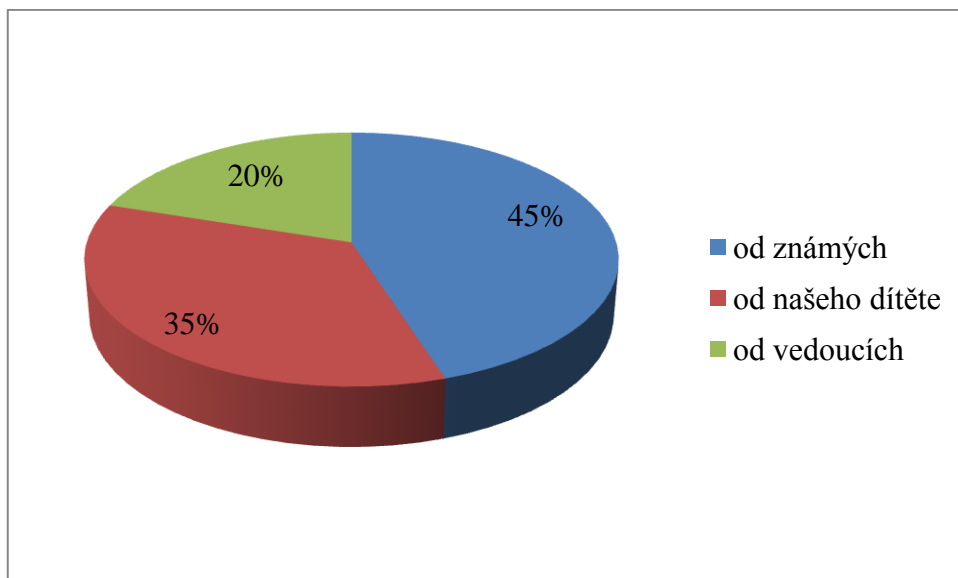
Graf 3 Počet dalších kroužků

Otázka č. 4 – Jak jste se dozvěděli o možnosti přihlášení dítěte do kolektivu mladých hasičů?

Na otázku o možnosti přihlášení dítěte do oddílu mladých hasičů odpověděla necelá polovina (45 %), že se o této informaci dozvěděli od známých, takže se mezi rodiči o této nabídce diskutovalo. Dalších 35 % odpovědělo, že s informací přišlo jejich dítě a v otevřené otázce uvedli ve čtyřech případech, že se o možnosti dozvěděli od vedoucích. Většina rodičů se s vedoucími zná osobně, takže z tohoto důvodu byla pravděpodobně otevřená otázka zodpovězena tímto způsobem.

Tabulka 5 Možnost přihlášení do oddílu

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Známí	9	45 %
Dítě přišlo samo s možností	7	35 %
Vedoucí	4	20 %
Celkem	20	100 %

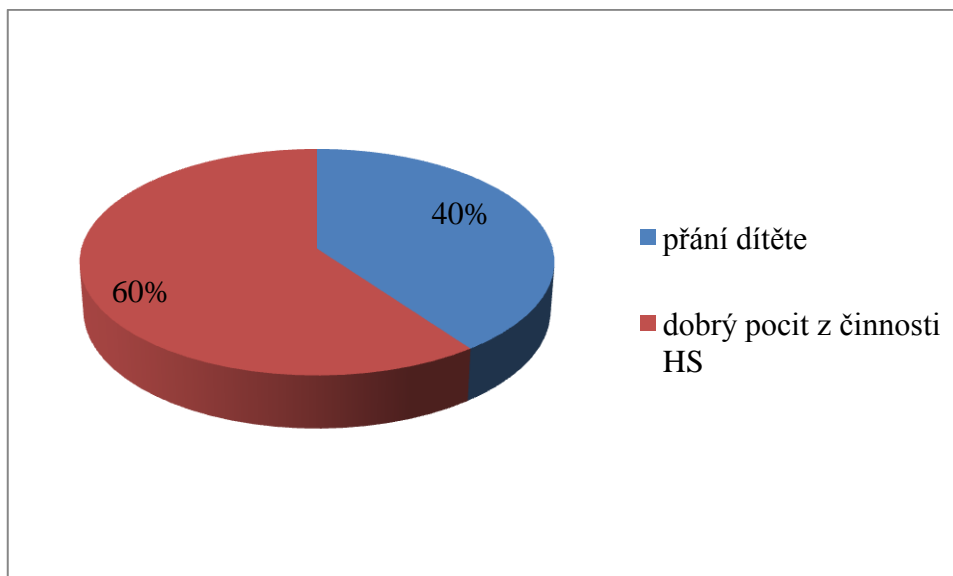
Graf 4 Možnost přihlášení do oddílu

Otázka č. 5 – Co nejvíce ovlivnilo Vaše rozhodnutí přihlásit dítě do kolektivu mladých hasičů?

Vzhledem k tomu, že na tuto otázku odpovědělo z 60 %, že rozhodnutí pro přihlášení dítěte do kroužku ovlivnil dobrý pocit z činnosti hasičského sboru v Hruškách, mohu soudit, že naše aktivity působí na rodiče kladně. Dále 40 % uvedlo, že samo dítě se chtělo do oddílu mladých hasičů přihlásit.

Tabulka 6 Vliv na přihlášení do kroužku

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Přání dítěte	8	40 %
Dobrý pocit z činnosti HS	12	60 %
Celkem	20	100%

Graf 5 Vliv na přihlášení do kroužku

Otázka č. 6 – Přálo si dítě chodit do kolektivu mladých hasičů?

Nikdo z rodičů nevybral možnost, že by si dítě nepřálo chodit do kroužku, takže z této odpovědi usuzují, že žádný z rodičů své dítě do kroužku nenutil.

Tabulka 7 Přání dítěte přihlášení do kroužku

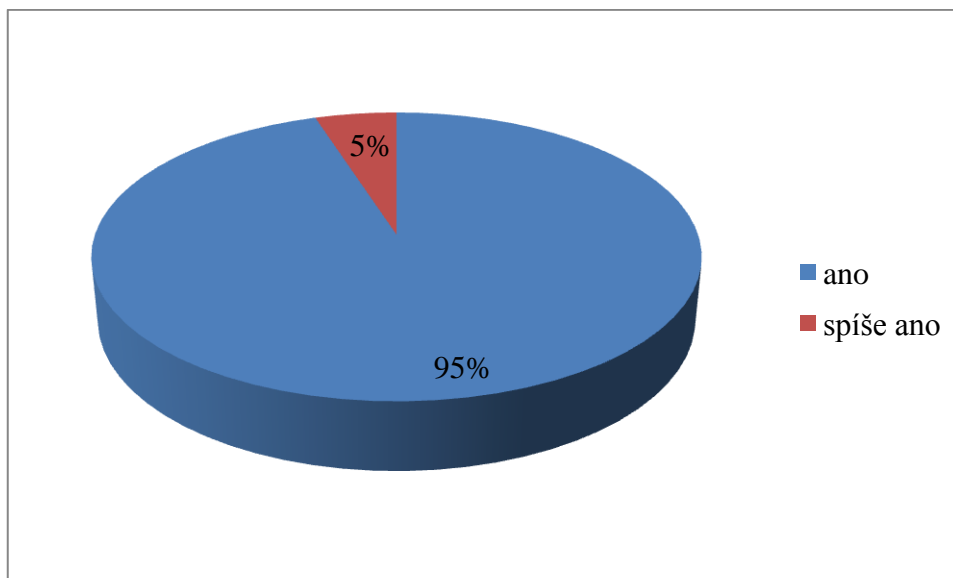
	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano	20	100 %
Ne	0	0 %
Celkem	20	100 %

Otázka č. 7 – Líbí se Vašemu dítěti v kolektivu mladých hasičů?

V 95 % odpověděli dotazovaní, že se dítěti v kolektivu líbí. Zbýlých 5 % vybralo možnost spíše ano. Nikdo nezaznamenal, že by se dítěti v kroužku nelíbilo, takže můžeme považovat naši práci za úspěšnou a mít dobrý pocit z toho, že se dětem v kroužku líbí.

Tabulka 8 Spokojenost dítěte v oddílu

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano	19	95 %
Spíše ano	1	5 %
Celkem	20	100 %

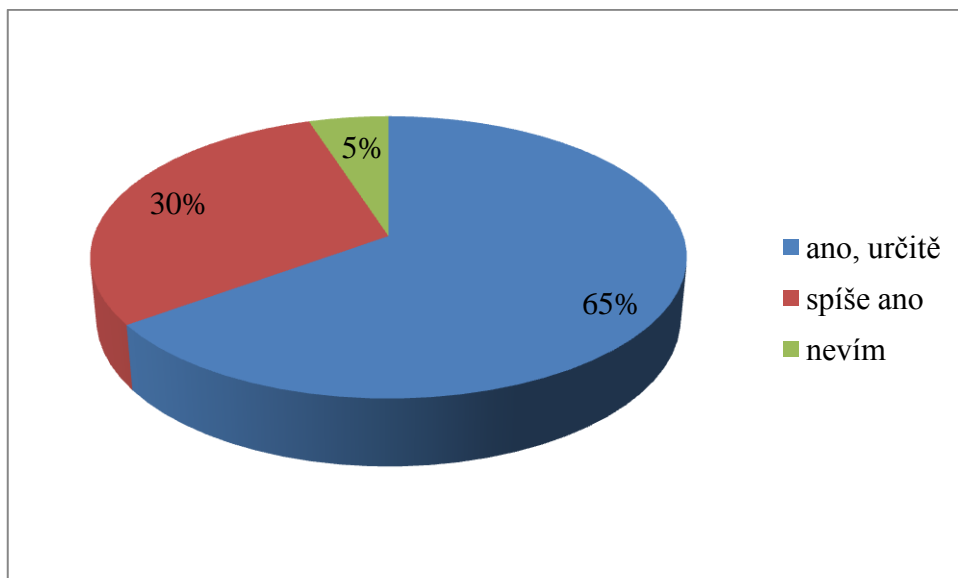
Graf 6 Spokojenost dítěte v oddílu

Otázka č. 8 – Myslíte si, že navštěvování kolektivu mladých hasičů upevnilo vztahy Vašeho dítěte s jeho vrstevníky?

Rodiče odpověděli v 65 %, že si jejich děti určitě upevnily vztahy s vrstevníky. V kolektivu děti spolupracují při různých hrách, soutěžích a navzájem si pomáhají a mají tak možnost poznat více chování svých kamarádů v jiných situacích než jen ve škole nebo venku. V 30 % odpovědělo spíše ano a 5 % nevědělo, jestli si se vztahy s ostatními kamarády jejich děti upevnily.

Tabulka 9 Upevnění vztahů s vrstevníky

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano, určitě	13	65 %
Spíše ano	6	30 %
Nevím	1	5 %
Celkem	20	100 %

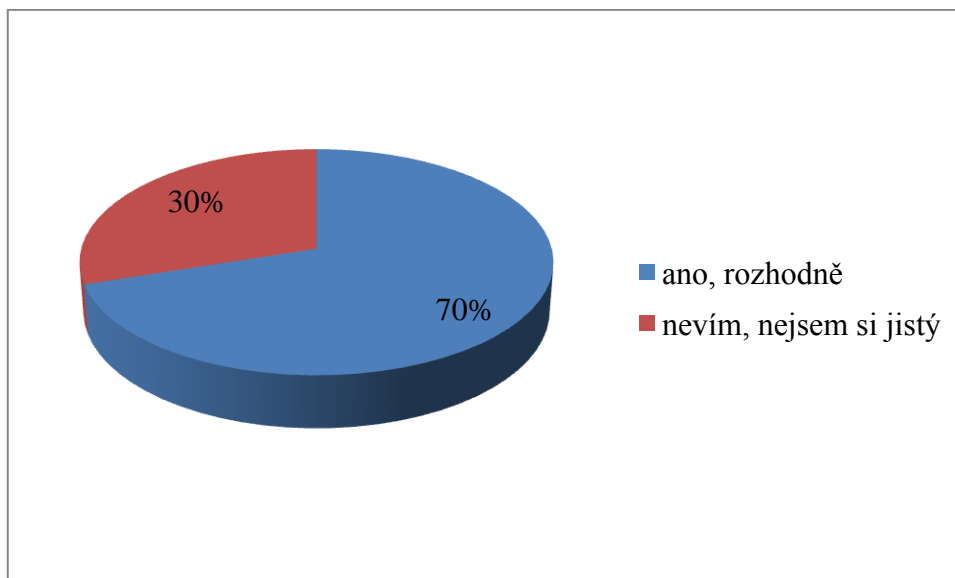
Graf 7 Upevnění vztahů s vrstevníky

Otázka č. 9 – Myslíte si, že zde Vaše dítě našlo nové kamarády?

70 % na tuto otázku odpovědělo, že si jejich děti v oddílu mladých hasičů našly nové kamarády. Na letním táboře nebo při různých soutěžích je pravděpodobné, že se vytvoří nové kamarádské vztahy a z toho důvodu zřejmě zvolilo tuto možnost tak velké procento rodičů. 30 % zodpovědělo, že si nejsou jistí.

Tabulka 10 Noví kamarádi

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano, rozhodně	14	70 %
Nevím, nejsem si jistý	6	30 %
Celkem	20	100 %

Graf 8 Noví kamarádi

Otázka č. 10 – Jste spokojeni s oddílem mladých hasičů?

Všichni dotazovaní rodiče odpověděli, že jsou spokojeni s oddílem mladých hasičů.

Otázka č. 11 – Uveďte, v čem a proč jste nebo nejste spokojeni s oddílem mladých hasičů.

Na tuto otevřenou otázku odpovídali rodiče různými způsoby. V odpovědích jsme zaznamenala, že děti mají vedoucí v oblibě, vedoucí děti motivují a ty se pak těší na další schůzky. Byla zaznamenána odpověď, že vedoucí jsou odpovědní a rodiče jsou spokojeni s komunikací a informovaností mezi nimi. Byla uvedena odpověď, že si děti v kroužku rozšíří rozhled a jsou vedeny k odpovědnosti a také si navyknou na práci v kolektivu. Někteří rodiče (30 %) uvedli obecnou odpověď, že jsou s oddílem spokojeni, a 35 % rodičů na tuto otevřenou otázku neodpovědělo vůbec.

Tabulka 11 Spokojenost/nespokojenost s oddílem

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Děti mají vedoucí v oblíbenosti	1	5 %
Motivace dětí, které se těší do kroužku	2	10 %
Návyk práce v kolektivu	1	5 %
Výborná komunikace a informovanost ze strany vedoucích, věnují se dětem	1	5 %
Rozšíření rozhledu, vedení k odpovědnosti	1	5 %
Odpovědní vedoucí	1	5 %
Jsme spokojeni	6	30 %
Bez odpovědi	7	35 %
Celkem	23	100 %

Otázka č. 12 – Považujete Vaši komunikaci s vedoucími za dostatečnou?

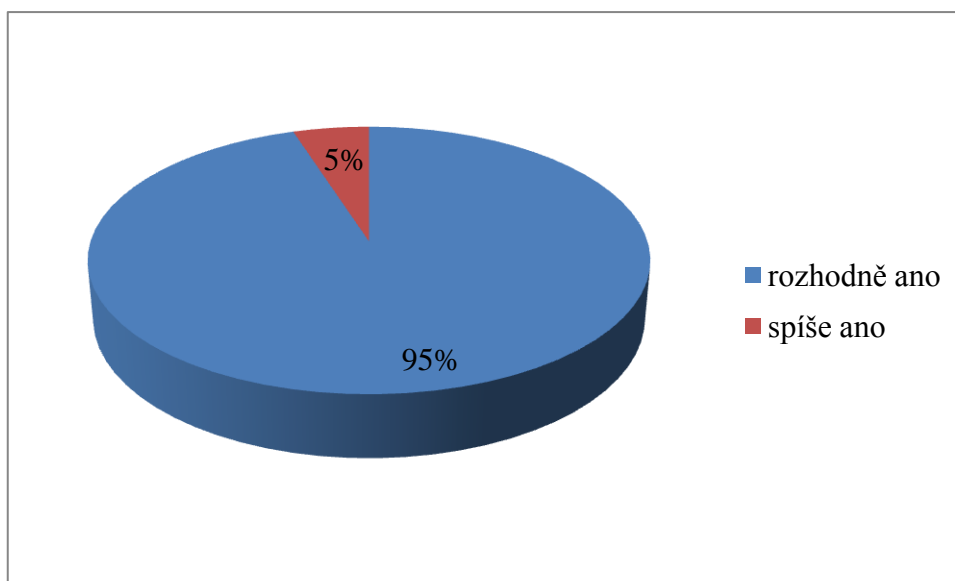
Na tuto otázku odpověděli všichni rodiče (100 %), že považují komunikaci s vedoucími za dostatečnou.

Otázka č. 13 – Považujete informovanost o oddílu mladých hasičů za dostatečnou?

O informovanosti o oddílu zodpovědělo 95 %, že ji považují za dostatečnou. Rodiče jsou informováni formou SMS zprávy před každou akcí nebo rovněž poskytujeme lístečky s informacemi, takže se snažíme, aby se každá nová nebo důležitá informace k rodičům dostala. 5 % odpovědělo na tuto otázku spíše ano.

Tabulka 12 Informovanost o oddílu

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Rozhodně ano	19	95 %
Spíše ano	1	5 %
Celkem	20	100 %

Graf 9 Informovanost o oddílu

Otázka č. 14 – Pokud jste v předchozí otázce zvolili možnost b) – e) uveďte, v čem a jak byste chtěli informovanost zlepšit.

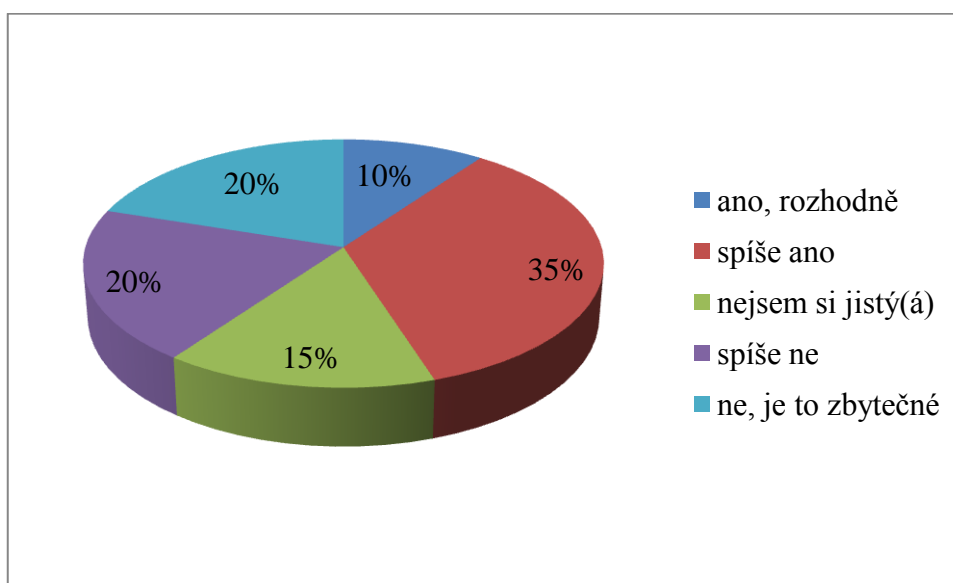
Jedna odpověď zněla, že by si rodiče přáli být informováni e-mailem.

Otázka č. 15 – Chtěli byste být častěji informováni o činnosti kolektivu, například formou pravidelných schůzek?

Z této otázky usuzují, že mají rodiče o tuto možnost zájem, protože 10 % odpovědělo, že by rozhodně tuto možnost využili a 35 % odpovědělo, že spíše ano. V 15 % bylo zodpovězeno, že si nejsou jisti, a po 20 % rodiče zvolili možnost spíše ne a také, že je to zbytečné. K této odpovědi je pravděpodobně vedla skutečnost, že jsou informováni před každou pořádanou akcí a o činnosti se mohou dočíst na webových stránkách hasičského sboru nebo ve zpravodaji, který vychází každé 3 měsíce.

Tabulka 13 Možnost pravidelných informačních schůzek

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano, rozhodně	2	10 %
Spíše ano	7	35 %
Nejsem si jistý(á)	3	15 %
Spíše ne	4	20 %
Ne, je to zbytečné	4	20 %
Celkem	20	100 %

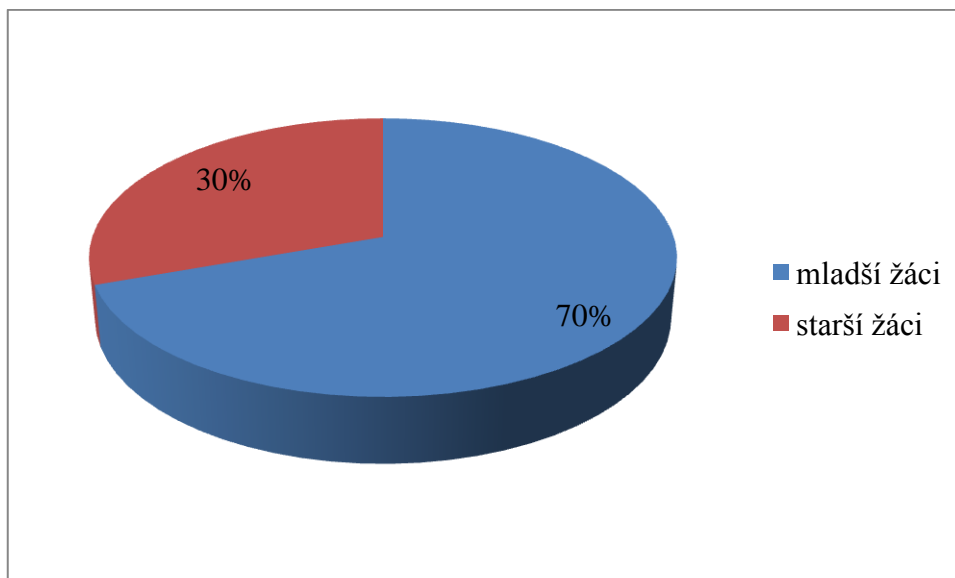
Graf 10 Možnost pravidelných informačních schůzek

5.2 Interpretace výsledků z dotazníků pro mladé hasiče

Na dotazníky odpovídalo celkem 23 dětí ve věku od 6 do 15 let, kteří patří do kategorie mladších a starších žáků. Věková kategorie přípravka se dotazníkového šetření nezúčastnila, protože tyto děti samy ještě psát neumí. Dotazníky se vyplňovaly na schůzce mladých hasičů.

Tabulka 14 Věkové kategorie dětí

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Mladší žáci	16	10 %
Starší žáci	7	35 %
Celkem	23	100 %

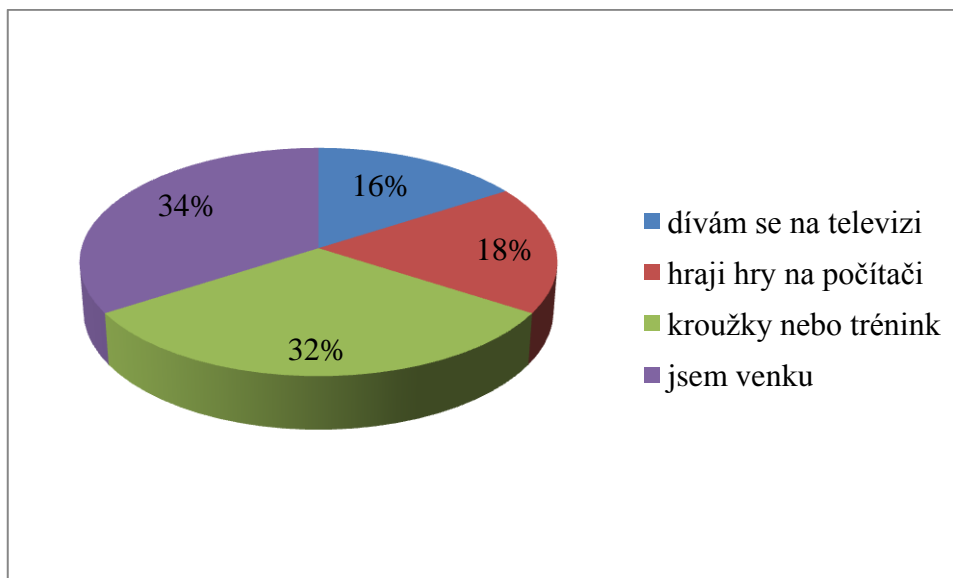
Graf 11 Věkové kategorie

Otázka č. 1 – Co děláš ve svém volném času?

V této otázce měly děti možnost zaznamenat více odpovědí a nejvíce vybraly možnost, že jsou venku (34 %). Dále bylo v 32 % odpovězeno, že navštěvují nějaký kroužek nebo chodí na trénink. V obci Hrušky a okolí je výběr aktivit různorodý. Kromě oddílu mladých hasičů děti mohou navštěvovat také myslivecký, keramický, fotbalový kroužek, skauta nebo jsou v naší obci v zimních měsících dvakrát týdně pořádány míčové hry v obecním sále, kam děti také mohou chodit. Možnost hraní her na počítači uvedlo 18 %, sledování TV 16 %, což je v poměru s ostatními možnostmi o polovinu méně, takže tyto činnosti u dotazovaných respondentů nepřevažují.

Tabulka 15 Činnosti ve volném čase

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Dívám se na televizi	7	16 %
Hraji hry na počítači	8	18 %
Chodím do kroužku/ů nebo na trénink	14	32 %
Jsem venku	15	34 %
Celkem	44	100 %

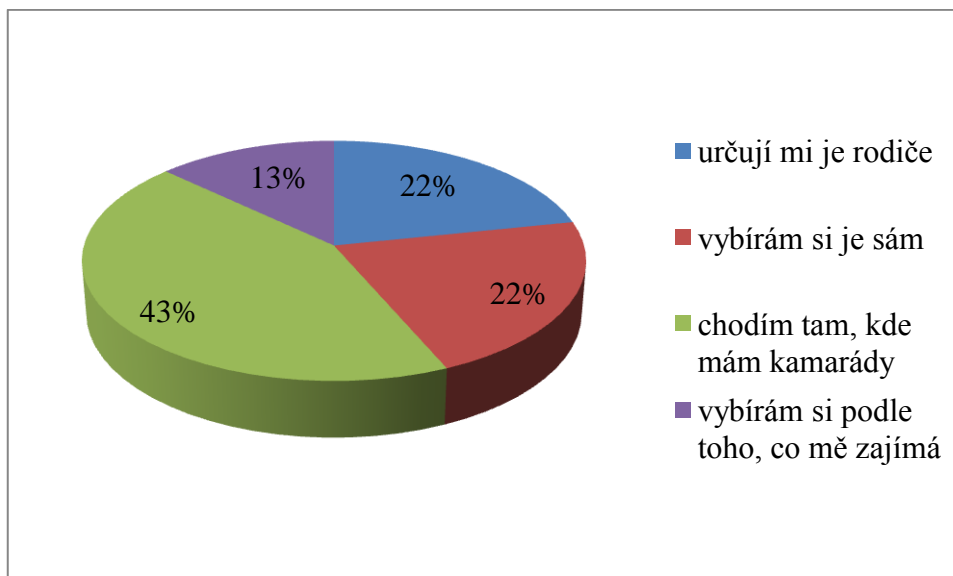
Graf 12 Činnosti ve volném čase

Otázka č. 2 - Když si vybíráš kroužky (aktivity) ve volném čase, jak se rozhoduješ?

Nejpočetnější odpověď (43 %) byla, že děti chodí tam, kde mají kamarády. Je to možná z toho důvodu, že děti se v kolektivu, kde někoho znají, cítí lépe. Dalších 22 % uvedlo, že jim volnočasové aktivity vybírají rodiče, a ve stejném poměru bylo odpovězeno, že si kroužky vybírají samy. Pouze 13 % uvedlo, že kroužky volí podle toho, co je zajímá. Není pravidlem, že to, co se jeví, že by dítě mohlo bavit, opravdu dítě po čase baví. Je potřeba dítě navést na oblasti, které by ho mohly zaujmout, ale nenutit jej za každou cenu.

Tabulka 16 Rozhodnutí při výběru aktivit

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Určují mi je rodiče	5	22 %
Vybírám si je sám	5	22 %
Chodím tam, kde mám kamarády	10	43 %
Vybírám si podle toho, co mě zajímá	3	13 %
Celkem	23	100 %

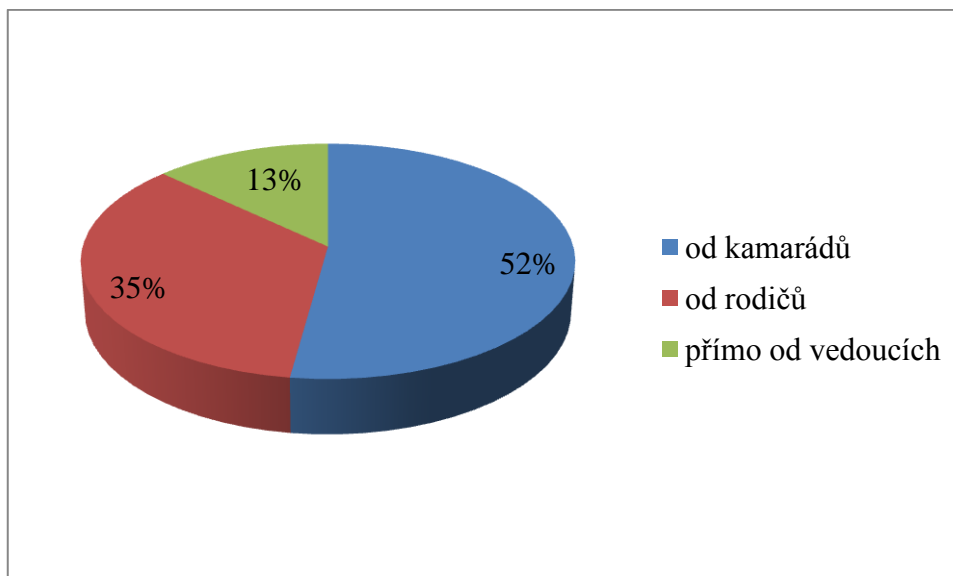
Graf 13 Rozhodnutí při výběru aktivit

Otázka č. 3 – Jak ses dozvěděl (a) o oddílu mladých hasičů?

Více jak polovina dotazovaných (52 %) uvedla, že se o možnosti přihlášení do oddílu dozvěděla od svých kamarádů, z čehož usuzují, že se tato informovanost mezi dětmi šířila rychle. Dalších 35 % odpovědělo, že se o informaci dozvědělo od rodičů. Ti byli informováni prostřednictvím pozvánek při náboru dětí a s touto informací poté seznámili jejich děti. Na otevřenou otázku napsalo 13 % respondentů, že se k nim možnost přihlášení dostala přímo od vedoucích.

Tabulka 17 Informace o přihlášení do kroužku

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Od kamarádů	12	52 %
Od rodičů	8	35 %
Přímo od vedoucích	3	13 %
Celkem	23	100 %

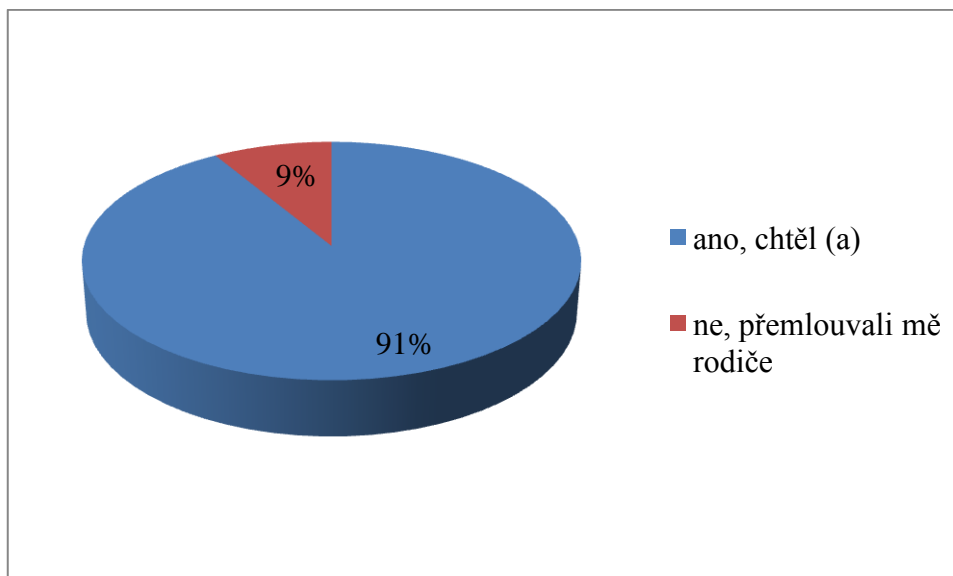
Graf 14 Informace o přihlášení do kroužku

Otázka č. 4 – Chtěl (a) jsi do hasiče chodit sám?

Dotazovaní odpověděli v 91 %, že chtěli do kroužku chodit ze své vlastní vůle a 9 % odpovědělo, že je přemlouvali rodiče, takže tlak rodičů na základě odpovědí byl také zaznamenán.

Tabulka 18 Zájem o přihlášení do kroužku

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano, chtěl (a)	21	91 %
Ne, přemlouvali mě rodiče	2	9 %
Celkem	23	100 %

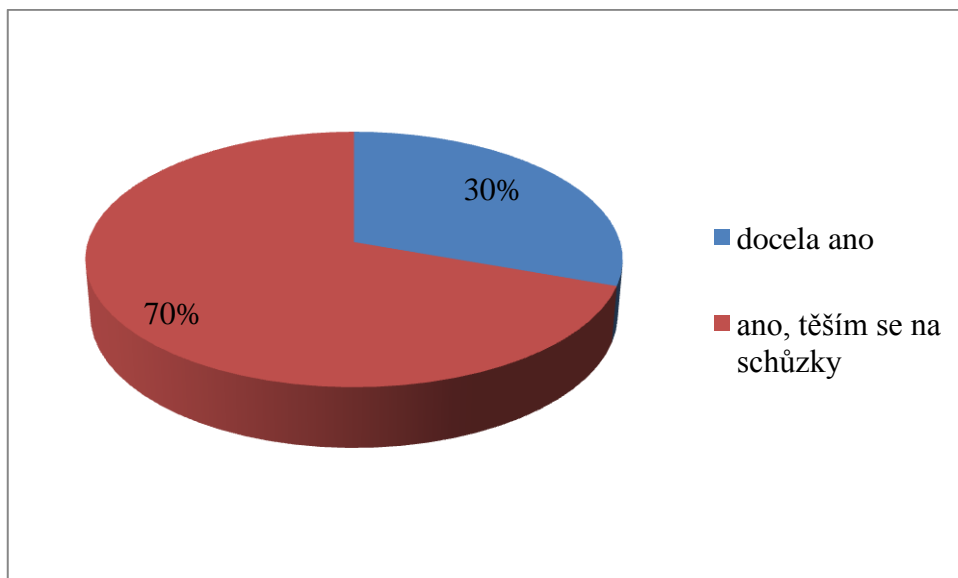
Graf 15 Zájem o přihlášení do kroužku

Otázka č. 5 – Chodíš do hasiče rád (a)?

Na tuto otázku zvolilo odpověď 16 dotazovaných dětí, že se na schůzky těší, to vypovídá o tom, že děti nejsou vystavované nechtěnému trávení volného času. Dále 30 % uvedlo, že do hasiče chodí docela ráda a nebyla zaznamenána žádná negativní odpověď.

Tabulka 19 Zájem o schůzky

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Docela ano	7	30 %
Ano, těším se na schůzky	16	70 %
Celkem	23	100 %

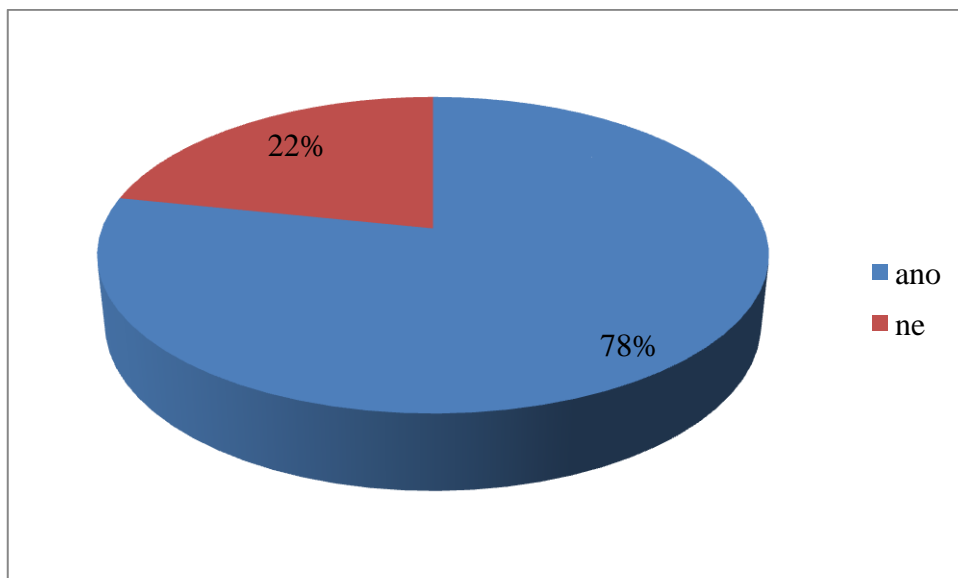
Graf 16 Zájem o schůzky

Otázka č. 6 – Poznal (a) jsi v našem kroužku (nebo i na soutěžích, příp. na táboře) nové kamarády?

Děti, které se zúčastnily letního tábora nebo které pravidelně jezdí na soutěže a setkávají se s dětmi z ostatních sborů, podle mého názoru zvolily možnost ano. Celkem ji uvedlo 78 % a zbylých 22 % prostřednictvím odpovědi nepoznalo nové kamarády v rámci kolektivu mladých hasičů.

Tabulka 20 Poznání nových kamarádů

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano	18	78 %
Ne	5	22 %
Celkem	23	100 %

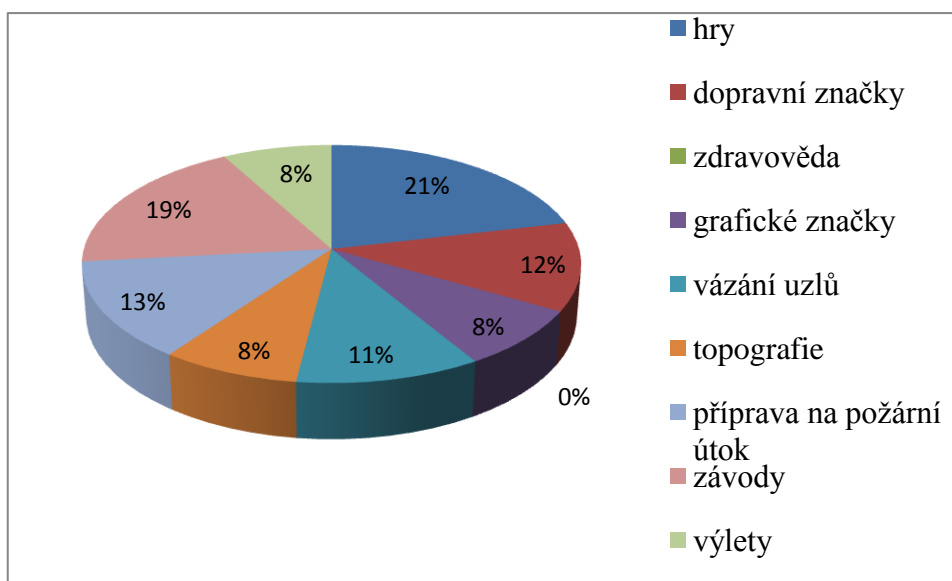
Graf 17 Poznání nových kamarádů

Otázka č. 7 – Co Tě nejvíc baví? (můžeš zakroužkovat až 4 odpovědi)

Nejoblíbenější aktivitou byly uvedené hry (19 %), protože při této činnosti se děti zpravidla baví a slouží jako odreagování od školních povinností, poté závody (17 %), které jsou především pro starší děti místem, kde mají možnost předvést své výkony a někteří chtějí při soutěžení předbíhat v dosažených výsledcích své kamarády a tato činnost je baví. Dále byla uvedena příprava na požární útok (12 %), dopravní značky a zdravotvědy (11 %), vázání uzlů (9 %), grafické značky a výlety (7 %).

Tabulka 21 Nejoblíbenější aktivity v kroužku

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Hry	16	19 %
Dopravní značky	9	11 %
Zdravověda	9	11 %
Grafické značky	6	7 %
Vázání uzlů	8	9 %
Topografie	6	7 %
Příprava na požární útok	10	12 %
Závody	14	17 %
Výlety	6	7 %
Celkem	84	100 %

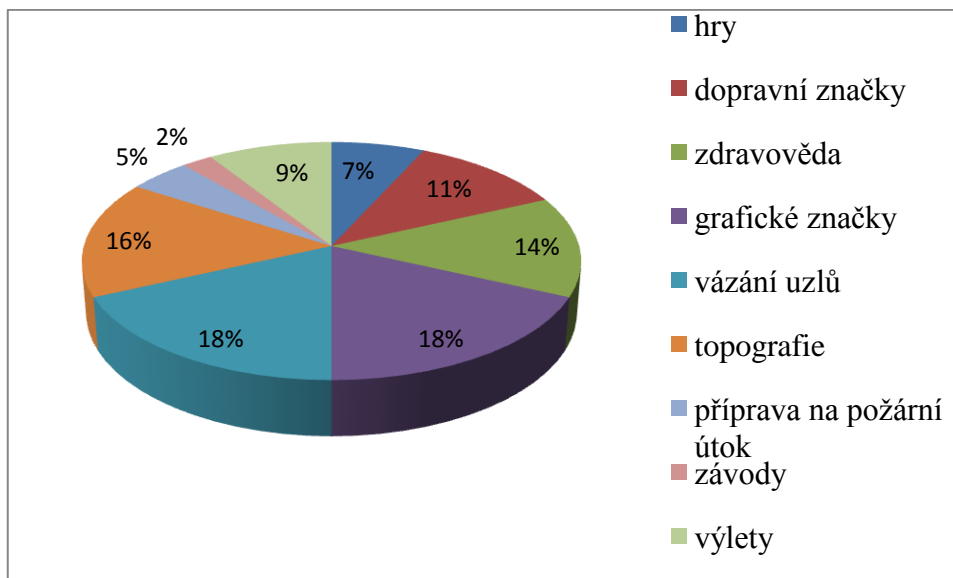
Graf 18 Nejoblíbenější aktivity

Otázka č. 8 – Co Tě baví nejméně? (můžeš zakroužkovat až 4 odpovědi)

Mezi nejméně oblíbené aktivity byly uvedené grafické značky a vázání uzlů (18 %). Tato oblast dělá zatím dětem problém a to mohl být jeden z důvodů, proč právě tyto možnosti vybraly.

Tabulka 22 Nejméně oblíbené aktivity

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Hry	3	7 %
Dopravní značky	5	11 %
Zdravověda	6	14 %
Grafické značky	8	18 %
Vázání uzlů	8	18 %
Topografie	7	16 %
Příprava na požární útok	2	5 %
Závody	1	2 %
Výlety	4	9 %
Celkem	44	100 %

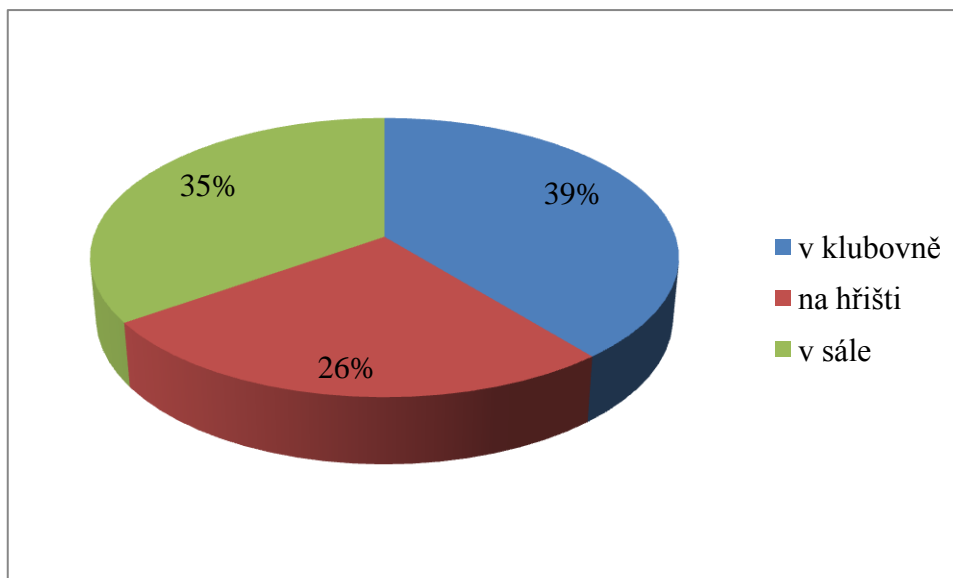
Graf 19 Nejméně oblíbené aktivity

Otázka č. 9 – Kde máš nejrady schůzky?

Mezi nejoblíbenější místo pro schůzky byla uvedená klubovna (39 %). Děti zde bývají v zimním období nebo při špatném počasí a mají zde prostor k větší spolupráci mezi sebou při různých aktivitách. Také jsou zde obklopeny hasičským vybavením a vystavenými poháry a diplomy ze soutěží a je možné, že to děti motivuje k dalším činnostem. Druhé nejoblíbenější místo ke schůzkám byl uveden sál (35 %), kde v zimě hrajeme různé hry a děláme další pohybové aktivity. Překvapivě nejméně odpovědí získala možnost setkávání na hřišti (26 %), kde děti v jarním období trénují na požární útok a připravují se na závody.

Tabulka 23 Nejoblíbenější místa schůzek

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
V klubovně	9	39 %
Na hřišti	6	26 %
V sále	8	35 %
Celkem	23	100 %

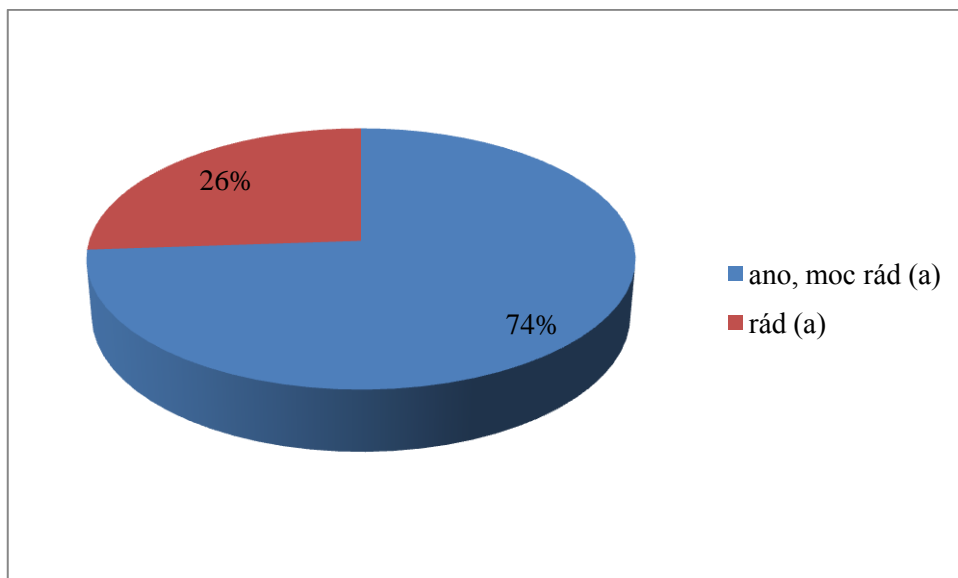
Graf 20 Nejoblíbenější místa schůzek

Otázka č. 10 – Jezdíš rád (a) na závody?

Děti v 74 % uvedly, že moc rády jezdí na závody, a v 26 %, že jezdí rády, takže odpovědi byly jen kladné a nikdo nevedl, že na závody nejedí rád. To ukazuje, že děti závody baví.

Tabulka 24 Zájem o závody

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Ano, moc rád (a)	17	74 %
Rád (a)	6	26 %
Celkem	23	100 %

Graf 21 Zájem o závody

Otázka č. 11 – Co bys chtěl (a) zlepšit?

V této otevřené otázce, co by chtěly děti zlepšit, uvedlo 22 % více výletů a také to, že je vše v pořádku. Pravdou je, že výlety pro děti zatím nebyly realizovány a tato odpověď mě nepřekvapila. Dále bylo uvedeno více her (18 %), 17 % dětí na tuto otázku neodpovědělo vůbec. Některé děti (13 %) uvedly, že by chtěly více závodů a objevila se zde i odpověď, která vyžadovala oddělené schůzky mladších a starších a častější setkávání s dětmi z ostatních sborů.

Tabulka 25 Přání dětí

	Počet odpovědí	Procentuální podíl (%)
Oddělené schůzky mladších a starších	1	4 %
Více výletů	5	22 %
Více her	4	18 %
Více závodů	3	13 %
Častější setkávání s dětmi z ostatních hasičských sborů	1	4 %
Vše je v pořádku	5	22 %
Bez odpovědi	4	17 %
Celkem	23	100 %

5.3 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 1 – Domníváme se, že většina dětí si vybírá aktivity ve volném čase podle aktivit svých kamarádů.

Tato hypotéza se **potvrdila**, protože 43 % dotazovaných dětí odpovědělo, že si vybírají své aktivity podle toho, kam chodí jejich kamarádi a tato odpověď byla uvedena nejčastěji. (Viz graf 13)

Hypotéza 2 – Předpokládáme, že nadpoloviční většina dětí navštěvuje více jak jeden zájmový kroužek.

Tato hypotéza se **potvrdila**. Rodiče pouze v 25 % odpověděli, že jejich dítě navštěvuje pouze oddíl mladých hasičů. (Viz graf 2)

Hypotéza 3 – Předpokládáme, že většina dětí si v oddílu mladých hasičů našla nové kamarády.

U dotazovaných rodičů byla zaznamenána v 70 % odpověď, že si jejich děti v oddílu našly nové kamarády. (Viz graf 8) Hypotéza se **potvrdila** i v dotazníku pro mladé hasiče a 78 % odpovědělo, že si v oddílu našlo nové kamarády. (Viz graf 17)

Hypotéza 4 – Předpokládáme, že všem rodičům záleží na smysluplném trávení volného času jejich dětí.

U této otázky bylo zodpovězeno v 80 %, že rodičům na smysluplném využití volného času jejich dětí velmi záleží. (Viz graf 1) Nikdo nezodpověděl, že nezáleží na smysluplném trávení volného času a tato hypotéza se **potvrdila**.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem prostřednictvím dotazníkového šetření zjistila, že při výběru volnočasových aktivit hrají velkou roli kamarádi. Prostředí, ve kterém dítě tráví svůj volný čas, by pro něj mělo být příjemné a naplňovat jeho očekávání. Pokud vstupuje do neznámého prostředí, ať už se jedná o zájmový kroužek nebo jinou činnost, cítí se lépe po boku známé tváře, kterou je většinou právě kamarád. V kolektivu mladých hasičů, kde jsem realizovala svůj výzkum, se potvrdilo, že se zde utváří nové kamarádské vztahy, které jsou v rámci socializace v tomto věku důležité.

Dalším poznatkem z výzkumu byla smysluplnost oddílu mladých hasičů. Dotazovaní rodiče ho vnímají pozitivně a konkrétně uvedli, že si v něm děti rozšiřují rozhled, naučí se práci v kolektivu a jsou vedeni k odpovědnému chování. Nejoblíbenějšími aktivitami v oddílu byly uvedeny hry, příprava na požární útok a závody. Děti dále uvedly, že by si přály více výletů. Z odpovědí nebyl zjištěn žádný náznak např. nevhodného chování mezi jednotlivými členy nebo stížnost na vedoucí.

Volnočasové aktivity v dnešní době nabízí široký záběr v různých oblastech. Děti se můžou realizovat v hudebních, sportovních, technických nebo výtvarně zaměřených kroužcích. Oddíl mladých hasičů a budoucí role v hasičském sboru nebo o jiný druh záliby, který jedince dokáže zaujmout a obohacuje ho svou činností je cestou k dalšímu rozvoji a utváření osobnosti a také možnou prevencí před nežádoucími jevy.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Sociální patologie: analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 218 s. Psyché (Grada). ISBN 9788024727813.
- GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. 4., rozš. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2008, 269 s. ISBN 978-80-223-2391-8.
- HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, 239 s. ISBN 9788073674731.
- HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 8071789275.
- KRAUS, Blahoslav a Jolana HRONCOVÁ. *Sociální patologie*. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus, 2010, 325 s. ISBN 9788074350801.
- KURIC, Jozef. *Ontogenetická psychologie*. Brno: Cerm, 2001, 179 s. ISBN 8021418443.
- NĚMEC, Jiří. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2002, 119 s. ISBN 8073150123.
- NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. Vyd. 2., upr. Praha: Portál, 2003, 151 s. ISBN 8071788317.
- PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008, 221 s. ISBN 978-80-7367-423-6.
- ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 208 s. ISBN 978-80-251-3510-5.
- ŠPAŇHELOVÁ, Ilona. *Průvodce dětským světem*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 187 s. Pro rodiče. ISBN 9788024719078.
- TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2006, 149 s. ISBN 80-7367-178-6.
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012, 531 s. ISBN 9788024621531.

Internetové zdroje:

<http://www.hasicirusky.cz>

<http://mhj.cz/>

Stanovy Moravské hasičské jednoty

SEZNAM OBRÁZKŮ

Graf 1 Smysluplnost využití volného času.....	26
Graf 2 Účast v dalších kroužcích.....	27
Graf 3 Počet dalších kroužků	28
Graf 4 Možnost přihlášení do oddílu	29
Graf 5 Vliv na přihlášení do kroužku	30
Graf 6 Spokojenost dítěte v oddílu.....	31
Graf 7 Upevnění vztahů s vrstevníky.....	32
Graf 8 Noví kamarádi	33
Graf 9 Informovanost o oddílu	35
Graf 10 Možnost pravidelných informačních schůzek.....	36
Graf 11 Věkové kategorie	37
Graf 12 Činnosti ve volném čase	38
Graf 13 Rozhodnutí při výběru aktivit.....	39
Graf 14 Informace o přihlášení do kroužku.....	40
Graf 15 Zájem o přihlášení do kroužku	41
Graf 16 Zájem o schůzky	42
Graf 17 Poznání nových kamarádů	43
Graf 18 Nejoblíbenější aktivity.....	44
Graf 19 Nejméně oblíbené aktivity	45
Graf 20 Nejoblíbenější místa schůzek.....	46
Graf 21 Zájem o závody	47

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Pohlaví dítěte	25
Tabulka 2 Smysluplnost využití volného času	25
Tabulka 3 Účast v dalších kroužcích	26
Tabulka 4 Počet dalších kroužků.....	27
Tabulka 5 Možnost přihlášení do oddílu	28
Tabulka 6 Vliv na přihlášení do kroužku	29
Tabulka 7 Přání dítěte přihlášení do kroužku	30
Tabulka 8 Spokojenost dítěte v oddílu	30
Tabulka 9 Upevnění vztahů s vrstevníky	31
Tabulka 10 Noví kamarádi.....	32
Tabulka 11 Spokojenost/nespokojenost s oddílem	34
Tabulka 12 Informovanost o oddílu	34
Tabulka 13 Možnost pravidelných informačních schůzek.....	36
Tabulka 14 Věkové kategorie dětí	36
Tabulka 15 Činnosti ve volném čase.....	37
Tabulka 16 Rozhodnutí při výběru aktivit	38
Tabulka 17 Informace o přihlášení do kroužku.....	39
Tabulka 18 Zájem o přihlášení do kroužku	40
Tabulka 19 Zájem o schůzky	41
Tabulka 20 Poznání nových kamarádů.....	42
Tabulka 21 Nejoblíbenější aktivity v kroužku	43
Tabulka 22 Nejméně oblíbené aktivity.....	44
Tabulka 23 Nejoblíbenější místa schůzek	45
Tabulka 24 Zájem o závody	46
Tabulka 25 Přání dětí	47

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: Dotazník pro rodiče

Příloha P2: Dotazník pro mladé hasiče

Příloha P3: Stanovy Moravské hasičské jednoty

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK PRO RODIČE

Vážení rodiče, chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku. Jsem studentkou třetího ročníku oboru Sociální pedagogika na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a v rámci své bakalářské práce bych ráda zjistila Vaši spokojenost s činností Kolektivu mladých hasičů v Hruškách, kterého je Vaše dítě členem. Informace získané z dotazníku budou sloužit pro případné zlepšení vedení oddílu.

Dotazník je anonymní. Pokud není uvedeno jinak, zakroužkujte vždy prosím pouze jednu odpověď.

Děkuji za Váš čas.

Eva Bubeníčková

Pohlaví dítěte, které je členem Kolektivu mladých hasičů v Hruškách: (v případě více dětí napište na linku počet)

a) chlapec _____

b) dívka _____

1. Jak důležité je pro Vás smysluplné využití volného času Vašeho dítěte?

a) velmi důležité

b) důležité

c) málo důležité

d) není pro nás vůbec důležité

e) nevíme, nejsme si jistí

2. Navštěvuje Vaše dítě kromě kolektivu mladých hasičů i jiné volnočasové kroužky?

a) ano, navštěvuje

b) ne, navštěvuje pouze kolektiv mladých hasičů

3. V případě, že jste v předchozí otázce zvolili možnost a), uveďte, kolik dalších kroužků Vaše dítě navštěvuje.

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4 a více

4. Jak jste se dozvěděli o možnosti přihlášení dítěte do kolektivu mladých hasičů?

- a) dozvěděli jsme se o ní od známých
- b) dítě s touto informací přišlo samo, dozvědělo se o této možnosti od kamarádů
- c) jiná možnost, doplňte jaká: _____

5. Co nejvíce ovlivnilo Vaše rozhodnutí přihlásit dítě do kolektivu mladých hasičů?

- a) přání dítěte
- b) zkušenosti našich známých
- c) dobrý pocit z činností pořádaných Sborem dobrovolných hasičů v Hruškách
- d) jiná možnost, doplňte jaká: _____

6. Přálo si Vaše dítě chodit do kolektivu mladých hasičů?

- a) ano, dítě si to přálo
- b) dítě nechalo rozhodnutí na nás, bylo mu to jedno
- c) dítě nechtělo chodit, rozhodli jsme se my
- d) jiná možnost, doplňte: _____

7. Líbí se Vašemu dítěti v kolektivu mladých hasičů?

- a) ano, moc
- b) spíše ano
- c) nevíme, nejsme si jistí
- d) spíše ne
- e) ne, nelíbí

8. Myslíte si, že navštěvování kolektivu mladých hasičů upevnilo vztahy Vašeho dítěte s jeho vrstevníky?

- a) ano, určitě
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) ne

9. Myslíte si, že si zde Vaše dítě našlo nové kamarády?

- a) ano, rozhodně
- b) nevím, nejsem si jistý(á)
- c) ne, nenašlo

10. Jste spokojeni s oddílem mladých hasičů?

- a) ano, jsme
- b) spíše ano
- c) nejsme si jistí
- d) spíše ne
- e) nejsme

11. Uveďte, v čem a proč jste nebo nejste spokojeni s oddílem mladých hasičů.

12. Považujete Vaši komunikaci s vedoucími za dostatečnou?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) nejsem si jistý(á)
- d) spíše ne
- e) ne

13. Považujete informovanost o oddílu mladých hasičů za dostatečnou?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) nejsme si jistí
- d) spíš nedostatečně
- e) nedostatečně

14. Pokud jste v předchozí otázce zvolili možnost b) - e) uveďte, v čem a jak byste chtěli informovanost zlepšit.

15. Chtěli byste být častěji informováni o činnosti kolektivu, například formou pravidelných schůzek?

- a) ano, rozhodně
- b) spíše ano
- c) nejsem si jistý(á)
- d) spíše ne
- e) ne, je to zbytečné

PŘÍLOHA P2: DOTAZNÍK PRO MLADÉ HASIČE

Ahoj, chtěla bych tě poprosit o odpovědi na pár otázek, které potřebuji k mé bakalářské práci. Své odpověď zakroužkuj. Nepodepisuj se a odpovídej, prosím, pravdivě.

Děkuji moc za tvůj čas! Evča

Kolik máš let?

Jsi kluk nebo holka?

- a) kluk
- b) holka

1. Co děláš ve svém volném čase? (můžeš vybrat více možností)

- a) dívám se na televizi
- b) hraji hry na počítači
- c) chodím do kroužku/ů nebo na trénink
- d) jsem venku (v parku, na hřišti, jezdím na kole...atd.)

2. Když si vybíráš kroužky (aktivity) ve volném čase, jak se rozhoduješ?

- a) určují mi je rodiče
- b) vybírám si je sám
- c) chodím tam, kde mám kamarády
- d) vybírám si podle toho, co mě zajímá

3. Jak ses dozvěděl (a) o oddílu mladých hasičů?

- a) od kamarádů
- b) od rodičů
- c) jinak, napiš, prosím, jak: _____

4. Chtěl (a) jsi do hasiče chodit sám?

a) ano, chtěl (a)

b) ne, přemlouvali mě rodiče

c) ne, přemlouvali mě kamarádi

5. Chodíš do hasiče rád (a)?

a) docela ano

b) ano, těším se na schůzky

c) spíše ne

d) ne, nutí mě tam rodiče

6. Poznal (a) jsi v našem kroužku (nebo i na soutěžích, příp. na táboře) nové kamarády?

a) ano

b) ne

7. Co tě nejvíc baví? (můžeš zakroužkovat až 4 odpovědi)

a) hry

b) dopravní značky

c) zdravotní péče

d) grafické značky

e) vázání uzlů

f) topografie

g) příprava na požární útok

h) závody

i) výlety

8. Co tě baví nejméně? (můžeš zakroužkovat až 4 odpovědi)

- a) hry
- b) dopravní značky
- c) zdravotěda
- d) grafické značky
- e) vázání uzlů
- f) topografie
- g) příprava na požární útok
- h) závody
- i) výlety

9. Kde máš nejrady schůzky?

- a) v klubovně
- b) na hřišti
- c) v sále

10. Jezdíš rád (a) na závody?

- a) ano, moc rád (a)
- b) rád (a)
- c) je mi to jedno
- d) spíše nerad (a)
- e) nerad (a)

11. Co bys chtěl (a) zlepšit?:

PŘÍLOHA P3: STANOVY MORAVSKÉ HASIČSKÉ JEDNOTY

**STANOVY
MORAVSKÉ HASIČSKÉ JEDNOTY**

Schváleno 14. 3. 2015

STANOVY

Moravské hasičské jednoty

ve znění přijatém na sjezdu konaném 14. března 2015 v Žabčicích

ČÁST PRVNÍ

Základní a všeobecná ustanovení

Hlava první

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Název, sídlo, právní podstata

- 1) Název spolku: **Moravská hasičská jednota**
- 2) Užívané zkratky: **MHJ**
- 3) Sídlo: **Stará osada 608, 664 84 Zastávka**
- 4) MHJ je samosprávný a dobrovolný spolek sdružující fyzické a právnické osoby a jiné kolektivy podle zákona 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále OZ), který působí na úseku požární ochrany (dále PO) ve smyslu zákona 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- 5) Jako sdružení vznikla MHJ – v souladu s Ústavou ČR a zákonem – dne 25. 1. 1992 registrací ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1, § 9 odst. 1 zákona o sdružování občanů jako projev vůle dobrovolných hasičů v souladu s právem svobodně se sdružovat a jako Spolek se přetransformovala na základě zákona č. 89/2012 Sb., OZ, podle příslušných ustanovení OZ o dobrovolnosti spolčování a shodě členů na obsahu těchto stanov.
- 6) MHJ je právnickou osobou zapsanou ve spolkovém rejstříku, jejím statutárním orgánem je prezídium MHJ (dále prezídium), za které jedná prezident MHJ (dále prezident) nebo jeden z jeho náměstků, kteří se podepisují tak, že k označení svého jména, příjmení a funkce připojí svůj podpis.
- 7) MHJ vyvíjí svou činnost v souladu s těmito stanovami a obecně závaznými předpisy.

- 8) Působení politických stran nebo prosazování jejich vlivu v rámci spolku je zásadně nepřipustné. Organizace má charakter nepolitického společenského spolku, který považuje za své právo podílet se aktivně na veřejném životě.

Čl. 2

Hlavní poslání a cíle činnosti MHJ

- 1) Hlavním cílem a posláním MHJ je sdružování občanů za účelem ochrany života a zdraví občanů a majetku před požáry a poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, při kterých je ohrožen život a zdraví občanů.
- 2) K plnění svého poslání MHJ zejména:
 - a) má a dále vytváří:
 - aa) svou členskou základnu a vnitřní organizaci (orgány a pobočné spolky),
 - ab) své věcné (materiálně technické a finanční) zabezpečení,
 - b) spolupracuje zejména:
 - ba) s obcemi, orgány samosprávy a orgány státní správy,
 - bb) s Hasičským záchranným sborem ČR (dále HZS ČR),
 - bc) s ostatními spolky, s veřejností a s právníckými i fyzickými osobami.

Čl. 3

Hlavní směry a okruhy činnosti MHJ

- 1) Činnost MHJ je vymezena Ústavou ČR, zákony ČR a těmito stanovami.
- 2) MHJ a její členové, v souladu s cílem a posláním své činnosti a v rámci základních podmínek této činnosti, napomáhají a spolupracují zejména s obcemi, státními orgány, právníckými a fyzickými osobami:
 - a) při likvidaci požárů a jiných mimořádných událostech, při nichž MHJ, její orgány, pobočné spolky a členové spolu s prostředky, které používají, mohou přispět k záchraně života, zdraví nebo majetku,
 - b) při preventivně výchovné činnosti občanů na úseku PO a poskytuje jim v tomto směru odbornou pomoc,
 - c) při organizaci a zajištění asistenčních služeb,
 - d) s orgány samosprávy v obcích při zřizování a zabezpečování činnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů (dále jen JSDH),
 - e) při údržbě, opravách technických prostředků a objektů PO včetně vodních zdrojů,
 - f) s HZS ČR při odborné přípravě jednotek požární ochrany (dále JPO), při hašení požárů a likvidacích živelných pohrom a havárií,
 - g) poskytuje obcím odbornou pomoc při zpracování dokumentace PO obce,

- h) předkládá orgánům obcí a jiným dotčeným orgánům návrhy na zabezpečení potřeb jak materiálního, tak technického vybavení JSDH;
- i) obcím při plnění úkolů za branné pohotovosti státu,

3) MHJ dále:

- j) pracuje s mládeží, převážně připravuje mladé hasiče (dorost a žáky) pro práci v JPO, zejména organizováním soutěží, výcvikových táborů, získáváním vědomostních a praktických dovedností, pořádáním propagačních a náborových akcí apod.,
- k) připravuje své členy pro práci v JSDH, zejména organizováním soutěží a další odborné přípravy, propagačních a náborových akcí při výročí založení hasičských sborů apod.,
- l) pro dobrovolnou práci v hasičských sborech získává další občany a mládež.

4) Spolupracuje s hasičskými sbory a dalšími záchranářskými organizacemi i na mezinárodní úrovni

Hlava druhá

OBECNÁ USTANOVENÍ

Čl. 4

Zásady vnitřní organizace:

- 1) K zajištění a realizaci své činnosti vytváří MHJ své orgány a pobočné spolky, které jsou právnickými osobami zapsanými ve spolkovém rejstříku. Pobočné spolky mají práva a povinnosti vymezené v těchto stanovách. Po zápisu pobočného spolku do spolkového rejstříku zavazuje jeho právní jednání pouze tento pobočný spolek, tj. pobočný spolek plně odpovídá výhradně za svoji činnost. Hlavní spolek neručí za dluhy pobočného spolku a neodpovídá za činnost pobočného spolku.
- 2) Orgány MHJ jsou tvořeny vertikálně, a to ve třech základních stupních, jako ústřední, okresní (regionální, okrsek nebo župa, jako pomocné orgány) a místní.
- 3) MHJ je budována na principu plné demokracie, všechny rozhodovací orgány jsou voleny zdola nahoru a ze své činnosti se zodpovídají členské základně.
- 4) Členové volených orgánů nejsou v zaměstnaneckém poměru k MHJ.
- 5) Vztahy vyšších orgánů vůči nižším vycházejí z principu:
 - a) samostatnosti v rozhodování nižších orgánů v záležitostech, ve stanovené působnosti a nezasahování vyšších orgánů do těchto záležitostí s právem vyššího orgánu koordinovat popř. metodicky řídit činnost nižších orgánů, jestliže ve svých důsledcích a dopadech by šlo o záležitost společného zájmu,
 - b) podřízenosti nižších orgánů vyšším ve věcech společného zájmu, t.j. ve vymezených záležitostech řídicí a organizační působnosti vyšších orgánů vůči nižším a podřízenosti orgánům rozhodovacím.
- 6) Pobočnými spolky MHJ jsou:
 - a) okresy,
 - b) hasičské sbory (dále HS),
 - c) další organizace působící na úseku PO (například pro práci s mládeží), které se řídí platnými právními předpisy a těmito stanovami, a které požádají MHJ o registraci. Tyto pobočné spolky jsou dále uváděny jako hasičské sbory (HS).
- 7) Pobočné spolky působí (činí právní úkony) pod jednotným názvem:
 - a) MHJ okres, jde-li o územní obvody dle Čl. 4, odst. 6a)

- b) MHJ hasičský sbor, jde-li o obec dle Čl. 4, odst. 6b)
 - c) MHJ „název organizace a sídlo (obec)“, jde-li o pobočný spolek dle Čl. 4, odst. 6c)
- 8) Statutárním orgánem pobočného spolku dle odst. 6 je:
- a) pro pobočný spolek dle odst. 6a) okresní výbor (dále OV), za který jedná starosta nebo místostarosta OV, případně může OV pověřit jiného svého člena,
 - b) pro pobočný spolek dle odst. 6b) a 6c) je výbor HS, za který jedná starosta nebo místostarosta HS, případně může výbor HS pověřit jiného člena HS.

Čl. 5

Pravidla postupu jednání a rozhodování

- 1) V každém jednání a rozhodování, nevyplývá-li z povahy jednání a rozhodování nebo z těchto stanov něco jiného, se kterýkoli orgán MHJ řídí zásadou:
 - a) aktivního přístupu k projednávání záležitosti a svobodné a kritické výměny názorů,
 - b) kolektivního rozhodování, nevylučující právo menšiny na odlišný názor a jeho prosazování i po přijatém rozhodnutí, tím není dotčena povinnost menšiny a každého člena podřídit se rozhodnutí a plnit jej,
 - c) plné odpovědnosti toho, kdo rozhodl, za stav, výsledky a důsledky rozhodnutí,
 - d) úplné informování každého člena orgánu o připravovaných, učiněných, prováděných a provedených rozhodnutích,
 - e) důsledného, objektivního a včasného vyřizování podnětů, námětů, návrhů, stížností a připomínek.
- 2) Orgán, který rozhodl, je oprávněn, a podle okolností též povinen, zajistit provedení nebo provádění rozhodnutí, popř. sám provést kontrolu, a z neplnění vyvodit patřičné důsledky.
- 3) K zajištění objektivní (nezávislé) kontroly se vytvářejí kontrolní orgány (komise) na všech stupních. Členové těchto orgánů nesmí být členy výborů stejného stupně.
- 4) Jestliže vyšší orgán zjistí, že činnost nebo rozhodnutí nižšího orgánu, odporuje zákonu nebo stanovám, je povinen zjednat nápravu. Není-li k tomu příslušný, upozorní na takovou skutečnost příslušný orgán.
- 5) Jestliže nižší orgán dospěje k závěru, že vyšší nebo další orgán vykonává činnost nebo činí rozhodnutí odporující zákonu nebo stanovám, je povinen na tuto skutečnost upozornit příslušný vyšší orgán.

Čl. 6

- 1) Člen orgánu je odpovědný ze své činnosti těm, kteří jej zvolili, popř. za něž byl zvolen.
- 2) Člen orgánu je oprávněn a zároveň povinen osobně se účastnit jednání a rozhodování. Nemůže se nechat zastoupit. Nemůže-li se jednání a rozhodování zúčastnit, je povinen písemně se omluvit. K záležitostem, jež jsou nebo budou v programu jed-

nání, se může vyjádřit prostřednictvím jiného člena orgánu písemně či jinou formou, podstatný obsah jeho písemného vyjádření se na jednání přečte.

- 3) Člen orgánu, který nebyl na jednání přítomen, je povinen samostatně se seznámit s rozhodnutími při jednání učiněnými.

Čl. 7

- 1) Orgány MHJ jsou způsobilé jednat a rozhodovat jen:
 - a) bylo-li jednání řádně, popř. obvyklým způsobem svoláno,
 - b) dostaví-li se většina členů; nedostaví-li se taková většina, lze jednat a rozhodovat po uplynutí půl hodiny po stanovené hodině začátku jednání za přítomnosti nejméně 1/3 členů, pokud stanovy neurčí jinak.
- 2) Den a místo svolání určuje svolavatel, který také připravuje program jednání. Každý člen orgánu je oprávněn navrhnout rozšíření nebo zúžení programu. Program se schvaluje na počátku jednání a potom jej již nelze měnit, pokud nebyl přijat s výhradou dodatečných změn.
- 3) Všechny orgány rozhodují usnesením, nevyplývá-li z povahy činnosti nebo záležitosti, že usnesení není třeba.
- 4) Usnesení je přijato, hlasuje-li pro něj většina přítomných.
- 5) Předsedajícím jednání je starosta (nebo prezident) nebo řízením pověřený (zvolený) člen orgánu. Nesouhlasí-li člen orgánu se způsobem řízení, popř. s rozhodnutím předsedajícího, o jeho námitkách rozhodne sám orgán. To se týká i zápisu dle čl. 8.
- 6) Proti každému rozhodnutí lze podat odvolání nebo stížnost.
- 7) Odvolání nebo stížnost přezkoumá a ve věci rozhodne orgán vyššího stupně.

Čl. 8

- 1) Z každého jednání orgánu se pořizuje zápis.
- 2) Zápis se vyhotovuje při jednání, popř. bez zbytečného odkladu po něm.

- 3) Ze zápisu má být zřejmé:
 - a) kdo jednání svolal a s jakým programem,
 - b) kde a kdy se jednání konalo,
 - c) kdo z členů byl přítomen, kdo nepřítomen a kdo omluven, které jiné osoby byly přítomny,
 - d) doslovné znění přijatých usnesení s vyznačením počtu hlasů pro a proti a zdržel-li se někdo hlasování,
 - e) rozhodnutí orgánu, popř. obsah diskuse a jména diskutujících, zamítnuté návrhy usnesení (s uvedením navrhovatelů a důvodů, popř. počtu hlasů, jimiž byly zamítnuty).
 - f) schválení vyhotovení (textu) zápisu, podpisy předsedajícího, zapisovatele, popř. ověřovatele.

- 4) Na žádost diskutujícího se vždy zapíše obsah jeho vystoupení, popř. se připojí jeho písemné vyhotovení, pokud jej předloží.

- 5) Zápis může odkazovat na přílohy, jež jsou nedílnou součástí zápisu, a jimiž mohou být zejména text pozvánky, listina přítomných, texty dokumentů, zpráv, návrhů, usnesení atd.

- 6) Podle rozhodnutí orgánu popř. předsedajícího se zápis doručuje členům orgánu, nepřítomným členům a dalším osobám, nebo se vhodným způsobem zveřejní.

Čl. 9

Jednání orgánů

- 1) Jednání orgánů jsou zpravidla veřejná. Jednající orgán je však oprávněn rozhodnout, že jednání nebo jeho část je neveřejná, brání-li tomu vážné důvody, zejména zájem MHJ, ochrana dobré pověsti nebo obchodní tajemství.
- 2) Ostatní shromáždění pořádaná MHJ jsou zpravidla veřejná. Svolavatel je však oprávněn rozhodnout, které shromáždění bude neveřejné.
- 3) Veřejností a v případech uvedených v odstavci 1 a 2, se mívají členové MHJ, kteří nejsou členy orgánu nebo z jiných důvodů nemají na jednání nebo shromáždění přístup.
- 4) Nedodrží-li osoby přítomné veřejnému jednání nebo shromáždění stanovený pořádek, mohou být předsedajícím vykázaný.

Čl. 10

Symbolika

- 1) Pro vyjádření cíle činnosti MHJ a určení příslušnosti k němu MHJ užívá symboly.
- 2) Symboly MHJ jsou:
 - a) znak, vlajka a prapor,
 - b) stejnokroj členů,
 - c) razítko a logo s vyznačením názvu MHJ, orgánu MHJ nebo jejího pobočného spolku.
- 3) Užívat lze i znaky, vlajky a prapory právních a společenských předchůdců MHJ, jimiž se zdůrazňují historické tradice českého, moravského a slezského hasičstva.
- 4) Symboly uvedené v odst. 2 jsou jednotné, jednotlivé orgány nebo pobočné spolky však mohou používat i své zvláštní symboly, jde-li o znak a prapor. Doporučuje se, aby tyto připomínaly příslušnost k MHJ.
- 5) Symboly jsou za trvání MHJ nezczitelné a musí být zajištěny proti zneužití. Znak, vlajky a prapory musí být ukládány na důstojném místě.

Čl. 11

Oceňování záslužné činnosti

- 1) Členy, orgány, pobočné spolky MHJ a další fyzické nebo právnické osoby lze ocenit za podmínek uvedených v odst. 2:
 - a) čestným uznáním,
 - b) čestnými vyznamenáními a tituly,
 - c) čestnou funkcí,
 - d) čestným členstvím.
- 2) Ocenění uvedená v odst. 1 jsou podmíněna:
 - a) významným, příkladným, obětavým nebo mnohaletým působením v požární ochraně nebo hasičstvu,
 - b) mimořádným zasloužením se o rozvoj požární ochrany nebo MHJ.
- 3) Ze stejných důvodů, které jsou uvedeny v odst. 2, lze udělit řádným členům věcné nebo peněžité dary. Dary lze udělit souběžně s některým z ocenění, které je uvedeno v odst. 1.

Čl. 12

Prokazování příslušnosti k MHJ a zastupování v orgánech MHJ

- 1) Členství fyzických osob se v MHJ prokazuje členským průkazem, členství právnických osob příslušnou smlouvou, popřípadě písemným dokladem o uzavření takové smlouvy.
- 2) Členství v orgánu MHJ se prokazuje průkazem, popř. jiným písemným dokladem.
- 3) Oprávnění ke kontrole, účasti na jednání a k jiným úkonům se prokazuje písemným pověřením příslušného orgánu, nevyplývá-li již z dokladů uvedených v odst. 1 a 2.
- 4) Oprávnění k právním úkonům za MHJ nebo její pobočný spolek se prokazuje zejména písemnou plnou mocí, vystavenou příslušným statutárním orgánem MHJ nebo jejím pobočným spolkem.

Čl. 13

Pravidla evidence (registrace) a administrativy

- 1) MHJ vede seznam:
 - a) členů orgánů a zaměstnanců na úrovni prezidia,
 - b) pobočných spolků,
 - c) členů MHJ,
 - d) kolektivů mladých hasičů (dále MH).
- 2) OV vedou - v obvodu své působnosti evidenci:
 - a) hasičských sborů,
 - b) členů MHJ působících v evidovaných HS,
 - c) členů orgánů OV a orgánů hasičských sborů,

- d) kolektivů MH a jejich členů.
- 3) HS vedou evidenci:
 - a) členů MHJ působících v HS,
 - b) členů orgánů HS,
 - c) členů kolektivu MH,
 - d) zájmových kolektivů a jejich členů
- 4) MHJ a každý její pobočný spolek vedou odděleně od ostatních písemností účetní, smluvní a pracovněprávní agendu.

Čl. 14

Výklad některých pojmů použitých ve stanovách

- 1) Organizačním útvarem se rozumí složka, kterou si mohou vytvořit orgány v rámci MHJ pro plnění stanoveného okruhu úkolů.
- 2) Pobočným spolkem se rozumí okres nebo hasičský sbor, pokud je účastníkem právních vztahů jako právnická osoba.
- 3) Vyšším orgánem MHJ se rozumí orgán vyššího stupně.
- 4) Zaměstnancem se rozumí fyzická osoba v pracovním nebo podobném poměru k MHJ.
- 5) Kde se v těchto stanovách uvádí:
 - a) „prostá většina“, rozumí se tím hlasy nadpoloviční většiny přítomných,
 - b) „kvalifikovaná většina“, rozumí se tím hlasy dvoutřetinové většiny přítomných,
 - c) „absolutní většina“, rozumí se tím hlasy nadpoloviční většiny všech hlasů bez ohledu na počet přítomných,
 - d) „absolutní kvalifikovaná většina“, rozumí se tím hlasy dvoutřetinové většiny všech delegovaných hlasů bez ohledu na počet přítomných.
- 6) Není-li v příslušném ustanovení stanov uvedeno jinak, postačuje k přijetí rozhodnutí prostá většina.
- 7) Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího.

ČÁST DRUHÁ ČLENSTVÍ A ČLENOVÉ

Hlava třetí ČLENSTVÍ

Čl. 15 Zásady členství

- 1) Členství v MHJ je jednotné a dobrovolné.
- 2) Členem může být fyzická i právnická osoba.
- 3) Členství fyzické osoby vzniká:
 - a) schválením výroční členskou schůzí hasičského sboru (dále VČS) na základě písemné, vlastnoručně podepsané přihlášky obsahující souhlas se zpracováním a zveřejňováním osobních údajů dle platné legislativní úpravy,
 - b) ustavující VČS hasičského sboru, jde-li o osoby na této VČS právě vstupující do MHJ,
 - c) udělením čestného členství na VČS.
- 4) Členství právnické osoby vzniká:
 - a) dnem účinnosti příslušné smlouvy, není-li ve smlouvě uvedeno jinak,
 - b) udělením čestného členství na VČS.
- 5) Členství zaniká:
 - a) dnem oznámení člena o vystoupení příslušnému orgánu MHJ,
 - b) dnem vyloučení z MHJ či odebráním čestného členství,
 - c) úmrtím člena,
 - d) ukončením smlouvy uvedené v odst. 4,
 - e) zánikem MHJ.
- 6) Osoba, které zaniklo členství dle odst. 5a), 5b) nebo 5d) se může stát opět členem MHJ po uplynutí jednoho roku od zániku členství.
- 7) Členství je řádné nebo mimořádné:
 - a) Řádnými členy jsou členové:
 - aa) činní
 - ab) mladí hasiči
 - ac) přispívající
 - b) mimořádnými členy jsou členové
 - ba) čestní.
- 8) Ustanovení odst. 1 - 3) a 5 - 7) přiměřeně platí i pro pobočné spolky dle Čl. 4 odst. 6c).

Čl. 16

Vznik řádného členství

- 1) Za podmínek uvedených v čl. 15 se řádným členem MHJ stane:
 - a) činným, fyzická osoba starší patnácti let,
 - b) mladým hasičem fyzická osoba nedovršující patnácti let, souhlasí-li s jejím členstvím její zákonný zástupce,
 - c) přispívajícím, se stane fyzická osoba starší osmnácti let, která se takto rozhodne.
- 2) Činný člen mladší 18 let nemá hlasovací a rozhodovací právo, nemůže být volen do orgánů MHJ.

Čl. 17

Práva a povinnosti činných členů

- 1) Činný člen je oprávněn v rozsahu a způsobem určeným těmito stanovami:
 - a) účastnit se činnosti HS a spolurozhodovat o jeho úkolech,
 - b) zaujímat stanoviska ke všem otázkám činnosti MHJ a předkládat požadavky a návrhy na jejich řešení,
 - c) požadovat informace o činnosti a hospodaření,
 - d) navrhnout zástupce z řad činných členů do orgánů MHJ, volit a být volen,
 - e) vyjadřovat se na jednáních všech orgánů MHJ,
 - f) obracet se s návrhy, připomínkami, stížnostmi a kritikou ke všem orgánům MHJ,
 - g) nosit stejnokroj dle platného stejnokrojového předpisu MHJ,
 - h) požívat výhod člena MHJ,
- 2) Činný člen je povinen v rozsahu a způsobem určeným těmito stanovami zejména:
 - a) dodržovat stanovy MHJ a plnit úkoly vyplývající z jednání všech orgánů,
 - b) aktivně se podílet na činnosti HS a řádně vykonávat funkce, do nichž byl zvolen, jimiž byl pověřen a plnit úkoly, které se zavázal plnit,
 - c) platit členské příspěvky,
 - d) zvyšovat své odborné znalosti a fyzickou zdatnost a využívat jich ve prospěch MHJ,
 - e) chránit majetek MHJ a pobočných spolků a podílet se na jeho údržbě a rozvoji,
 - f) hospodárně zacházet se svěřenými prostředky i majetkem MHJ,
 - g) svým jednáním být příkladem ostatním občanům a mládeži
 - h) propagovat mezi občany a mládeží poslání a úlohu MHJ a získávat je pro spolupráci.

Čl. 18

Práva a povinnosti mladých hasičů

- 1) Mladý hasič je oprávněn:
 - a) přiměřeně svému věku, fyzickým schopnostem a zdravotnímu stavu se osobně podílet na činnosti MHJ, zvláště na činnosti a jednání kolektivu MH,
 - b) nosit stejnokroj MH,
 - c) být přítomen jednání VČS.
- 2) Mladý hasič je povinen:
 - a) přiměřeně svému věku, fyzickým schopnostem a zdravotnímu stavu se aktivně podílet na činnosti HS popř. kolektivu MH,
 - b) usilovat o získání základních odborných znalostí a dovedností,
 - c) chránit majetek MHJ a pobočných spolků a podílet se na jeho údržbě a rozvoji,
 - d) dodržovat stanovy MHJ a vnitřní předpisy,
 - e) platit členskou příspěvkou.

Čl. 19

Práva a povinnosti přispívajících členů

- 1) Přispívající člen je oprávněn:
 - a) účastnit se činnosti hasičského sboru a spolurozhodovat o jeho úkolech s hlasem poradním,
 - b) zaujímat stanoviska ke všem otázkám činnosti MHJ,
 - c) požadovat informace o činnosti a hospodaření,
 - d) vyjadřovat se k jednání VČS, schůze sdružených HS, konference nebo sjezdu s hlasem poradním,
 - e) obracet se s návrhy, připomínkami, stížnostmi a kritikou ke všem orgánům MHJ
 - f) nosit stejnokroj dle platného stejnokrojového předpisu MHJ,
 - g) požívat výhod člena MHJ.
- 2) Přispívající člen je povinen:
 - a) dodržovat stanovy MHJ a plnit úkoly vyplývající z jednání všech orgánů,
 - b) platit členskou příspěvkou,
 - c) chránit majetek MHJ a pobočných spolků a podílet se na jeho údržbě a rozvoji,
 - d) hospodárně zacházet se svěřenými prostředky i majetkem MHJ,
 - e) svým jednáním být příkladem ostatním občanům a mládeži,
 - f) propagovat mezi občany a mládeží poslání a úlohu MHJ a získávat je pro spolupráci.

Čl. 20

Disciplinární opatření

- 1) Řádný člen může být z MHJ vyloučen pokud:
 - a) soustavně neplní své členské povinnosti a nepostačuje domluva či napomenutí při jednání v HS,
 - b) hrubě poruší důležitou členskou povinnost, úkol nebo jiným jednáním poškozují dobrou pověst MHJ.

- 2) O vyloučení člena rozhoduje VČS, která je povinna dotčenému členovi umožnit účast na jednání.
- 3) Je-li dotčený člen členem orgánu MHJ, může být místo vyloučení odvolán z funkce tím, kdo jej do funkce zvolil nebo jej funkcí pověřil.
- 4) Pominou-li důvody, pro které došlo k vyloučení, může se člen, po uplynutí jednoho roku od platnosti vyloučení, opět ucházet o členství v MHJ.

Čl. 21

Zánik řádného členství

Rádné členství zaniká:

- a) písemným prohlášením člena o této skutečnosti řádně doručeným hasičskému sboru,
- b) vyloučením,
- c) úmrtím.

Hlava čtvrtá

MIMOŘÁDNÉ ČLENSTVÍ

Čl. 22

Čestný člen

- 1) Čestný člen má postavení a práva činného člena s tím, že při jednáních a rozhodování má hlas poradní. Ustanovení o povinnostech činných členů se užití obdobně kromě práva volit a být volen.
- 2) Čestné členství zaniká úmrtím, popř. prohlášením čestného člena, že se členství vzdává.
- 3) Čestné členství může být odebráno na základě rozhodnutí orgánu, který je udělil.
- 4) Za čestného člena odvádí HS stanovené příspěvky.

ČÁST TŘETÍ
ORGANIZACE MORAVSKÉ HASIČSKÉ JEDNOTY

Hlava pátá
STRUKTURA MHJ

Čl. 23
Články struktury MHJ

- 1) MHJ je organizována na územním principu. Působnost jednotlivých organizačních článků se zpravidla shoduje s územně správním členěním ČR.
- 2) Články struktury tvoří:
 - a) prezídium,
 - b) okresní výbor, zpravidla s působností pro okres (okrsky, župy, pokud jsou zřízeny)
 - c) hasičský sbor, zpravidla s působností pro obec.

Čl. 24
Vznik pobočného spolku

- 1) Pobočný spolek vzniká zápisem do registru pobočných spolků vedeného MHJ a následným zápisem do spolkového rejstříku.
- 2) Dnem vzniku pobočného spolku je den zápisu do spolkového rejstříku.

Čl. 25
Zánik pobočného spolku

Pobočný spolek zaniká dnem jeho vyškrtnutí ze zápisu v registračním listu pobočných spolků vedeného prezídiem a následným výmazem ze spolkového rejstříku na základě:

- a) rozhodnutí ústřední správy MHJ,
- b) usnesení vrcholného orgánu pobočného spolku.

Hlava šestá ÚSTŘEDNÍ ORGÁNY MHJ

Oddíl první SJEZD MHJ

Čl. 26

- 1) Sjezd MHJ (dále jen „sjezd“) je nejvyšším orgánem MHJ.
- 2) Sjezd tvoří delegáti vyslaní HS podle klíče stanoveného svolavatelem a členové ústřední správy MHJ (dále ÚS MHJ).
- 3) Sjezd jedná a rozhoduje:
 - a) o změně stanov a symbolů,
 - b) o zprávách týkajících se činnosti MHJ,
 - c) o zprávách týkající se hospodaření MHJ,
 - d) o zprávě revizní komise,
 - e) o zaměření činnosti MHJ,
 - f) o zániku MHJ,
 - g) o výši finančního příspěvku hasičských sborů na činnost vyšších orgánů, přičemž příspěvek bude rozdělen v poměru 60 % pro OV a 40 % pro prezídium,
 - h) o úhradě členského příspěvku mladého hasiče. Tento příspěvek je příjmem prezidia.
 - i) o všech dalších otázkách, které si vyhradí k projednání a rozhodnutí,
 - j) o počtu členů prezidia
- 4) Sjezd dále volí a odvolává prezidenta, náměstký a členy prezidia, předsedu a dva členy revizní komise MHJ.

Čl. 27

- 1) Sjezd je svoláván prezídiem rozhodnutím o svolání sjezdu. V rozhodnutí musí být uvedeno místo konání, den a hodina zahájení sjezdu, jeho navrhovaný program a počet delegátů. Jde-li o mimořádný sjezd, musí být zde uvedeno na čí žádost je sjezd svoláván.
- 2) Písemné pozvánky, na nichž jsou opakovány údaje rozhodnutí o svolání sjezdu a delegační lístky, se delegátům sjezdu rozesílají nejpozději 15 dnů před zahájením sjezdu.
- 3) K pozvánce a delegačnímu lístku se zpravidla připojují materiály a podklady k jednání sjezdu.

Čl. 28

- 1) Řádný sjezd Moravské hasičské jednoty se koná jednou za pět let, nejpozději do konce kalendářního roku, který je pátým rokem po konání předcházejícího sjezdu. Termín musí být svolavatelem zveřejněn nejméně 60 dnů před jeho konáním.

- 2) Mimořádný sjezd se koná do šesti měsíců:
 - a) na základě rozhodnutí ÚS MHJ, vyžaduje-li to zájem MHJ,
 - b) po podání písemné žádosti:
 - ba) prezidia nebo revizní komise MHJ, vyžaduje-li to závažný a naléhavý zájem MHJ nebo
 - bb) absolutní kvalifikované většiny hasičských sborů MHJ,
 - bc) absolutní kvalifikované většiny okresů.
- 3) Ze žádostí uvedených v odst. 2 musí být zřejmý důvod svolání mimořádného sjezdu. Žádosti ve smyslu odst. 2 bb) a 2 bc) se musí shodovat v podstatě záležitosti, pro kterou má být mimořádný sjezd svolán.

Čl. 29

- 1) Delegáti sjezdu jsou povinni:
 - a) dostavit se pokud možno alespoň 60 minut před zahájením sjezdu a během jednání se zdržovat v jednacím sále,
 - b) prokázat se platným členským průkazem MHJ a delegačním lístkem potvrzeným příslušným HS,
 - c) zapsat se do listiny přítomných, správnost listiny přítomných potvrzují svým podpisem zapisovatelé nebo sčítatelé, dále ověřovatelé zápisu a zahajovatel sjezdu.
- 2) Sjezd je usnášeníschopný, dostaví-li se absolutní většina delegátů alespoň do půl hodiny po uplynutí stanoveného času zahájení sjezdu.
- 3) Jednání sjezdu zahajuje pověřený člen ÚS MHJ, který ověří a vyhlásí usnášeníschopnost dle odst. 2.
- 4) Je-li sjezd usnášeníschopný, zahajovatel navrhne:
 - a) zvolit předsedajícího, zapisovatele, ověřovatele zápisu, případně sjezdové komise,
 - b) schválit program jednání, jednací a volební řád.
- 5) Proti způsobu řízení předsedajícím může kterýkoliv delegát vznést námitky, o těch rozhodne prezídium.
- 6) Sjezd nadále může rozhodovat (usnášet se) jen o záležitostech schváleného programu dle odst. 4b)
- 7) Ke každému projednávanému bodu sjezdu musí být umožněna diskuse, její součástí může být předložení návrhů pozměňovacích nebo zamítavých rozhodnutí. Diskuse může být časově omezena, zejména stanovením délky diskusních vystoupení. Předsedající je oprávněn diskutujícímu odejmout slovo, pokud překračuje sjezdem stanovený limit nebo zjevně překračuje rámeček programu jednání.
- 8) Hlasování se děje veřejně (aklamací), nerozhodne-li prostá většina o hlasování tajném.
- 9) Rozhodnutí je přijato, hlasuje-li pro ně v záležitostech:

- a) stanov a symbolů - kvalifikovaná většina,
- b) zániku MHJ - absolutní kvalifikovaná většina,
- c) ostatních - prostá většina.

Čl. 30

- 1) O průběhu sjezdu se vyhotovuje zápis, jehož správnost potvrzují svými podpisy zapisovatelé, ověřovatelé zápisu a předsedající sjezdu.
- 2) Do zápisu je oprávněn nahlédnout každý delegát sjezdu.
- 3) O výsledcích sjezdu, zvláště pak o přijatých usneseních, jsou ostatní orgány MHJ a její pobočné spolky bez zbytečného odkladu informovány.

Čl. 31

Nedostaví-li se potřebný počet delegátů, vyhlásí zahajovatel, že sjezd se nekoná a bude se konat náhradní sjezd v místě a čase, který určí ÚS MHJ. V případě, že se nedostaví potřebný počet delegátů náhradního sjezdu, zahájení se odkládá o jednu hodinu, a bude se konat za předpokladu přítomnosti nejméně 1/3 zvolených delegátů. V tomto případě sjezd nemůže rozhodovat o zániku MHJ.

Oddíl druhý ÚSTŘEDNÍ SPRÁVA MHJ

Čl. 32

- 1) ÚS MHJ je stálým rozhodovacím orgánem MHJ v době mezi sjezdy a je složena ze starostů OV a členů prezidia.
- 2) ÚS MHJ svolává sjezd, rozhoduje o jeho přípravě a schvaluje podklady pro jeho jednání a rozhodování.
- 3) ÚS MHJ po projednání rozhoduje zejména o:
 - a) ročních průběžných zprávách týkajících se činnosti a výsledků hospodaření MHJ,
 - b) ročních rozpočtech MHJ, jejichž výsledky předkládá sjezdu,
 - c) movitém a nemovitém majetku MHJ, o jeho koupi a prodeji,
 - d) vzniku a zániku organizačních útvarů MHJ,
 - e) vzniku a zániku pobočných spolků - okresů,
 - f) zřizování odborů a komisí a předmětu jejich činnosti,
 - g) volbě zástupců do různých orgánů mimo MHJ souvisejících s náplní činnosti MHJ,
 - h) vydávání tisků a časopisů,
 - i) přijetí a rozmístnění zaměstnanců, přičemž úkoly vedoucího organizace v pracovně právních vztazích plní prezident MHJ,
 - j) udělení řádů a vyznamenání,
 - k) výši členského příspěvku mladého hasiče na příslušný kalendářní rok.
- 4) ÚS MHJ zastupuje hasičské sbory a okresy zejména při jednáních s orgány státní správy, samosprávy, a jinými právními subjekty v zájmech dotýkajících se činnosti

celé MHJ a koordinuje činnost.

- 5) Vyžaduje-li to závažný a neodkladný zájem MHJ, projedná a rozhoduje ÚS MHJ též záležitosti uvedené v čl. 26 odst. 3 vyhrazené sjezdu, s výjimkou zániku MHJ.
- 6) ÚS MHJ je oprávněna:
 - a) odvolat jednotlivé členy prezidia, prezidenta nebo jednotlivé jeho náměstky a vedoucí jednotlivých odborů, jestliže závažným způsobem porušují své povinnosti,
 - b) zvolit nové prezídium a funkcionáře nebo kooptovat nové členy prezidia, jestliže počet členů klesne pod počet schválený sjezdem. Uvolní-li se funkce prezidenta, některého z jeho náměstků nebo vedoucího odborů, ÚS MHJ zvolí nového. Klesne-li počet členů revizní komise pod stanovený počet tří členů, ÚS MHJ doplní potřebný počet členů.
- 8) K rozhodnutím podle odst. 5 a 6 je třeba absolutní většiny a nepotvrdí-li je nejbližší sjezd, pozbývají účinnosti.

Čl. 33

- 1) Řádné zasedání ÚS MHJ se koná minimálně dvakrát ročně.
- 2) Zasedání ÚS MHJ svolává prezídium pozvánkou, v níž je zejména uveden navrhovaný program jednání, popř. základní body jednání, kde a kdy se jednání koná. U mimořádného zasedání musí být uvedeny důvody svolání. Pozvánka se rozesílá členům nejméně 15 dnů před zasedáním.
- 3) Mimořádné zasedání ÚS MHJ se koná:
 - a) ze závažných důvodů z rozhodnutí prezidia,
 - b) požádá-li o svolání nejméně 1/3 členů ÚS MHJ,
 - c) na odůvodněnou žádost 2/3 okresních výborů s tím, že musí být svoláno do šedesáti dnů po dni, kdy došla poslední žádost potřebná k naplnění stanoveného počtu,
 - d) ze žádostí uvedených v písm. c) musí být zřejmý důvod svolání mimořádného zasedání ÚS MHJ. Žádosti se musí shodovat v podstatě záležitosti, pro niž má být mimořádné zasedání svoláno.
- 4) Zasedání ÚS MHJ je usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Zasedání řídí prezident, nebo jím pověřený člen prezidia. O zprávě o činnosti, hospodaření a rozpočtu hlasuje kvalifikovanou většinou. Jde-li o volbu orgánů nebo členů orgánů, hlasuje veřejně (aklamací) pokud prostá většina nerozhodne, že hlasování bude tajné.
- 5) Nedostaví-li se do jedné hodiny po stanovené hodině zahájení zasedání potřebná většina dle odst. 4, koná se po uplynutí další hodiny náhradní zasedání za předpokladu účasti nejméně 1/3 členů ÚS MHJ.

Oddíl třetí
PREZÍDIUM MHJ

Čl. 34

- 1) Prezídium MHJ vykonává rozhodnutí sjezdu a ÚS MHJ.
- 2) Prezídium tvoří:
 - a) prezident, jeho náměstkové a členové prezidia,
 - b) musí mít vždy lichý počet členů,
- 3) Jednání prezidia se s hlasem poradním účastní předseda nebo pověřený člen revizní komise.
- 4) Prezídium zejména:
 - a) připravuje podklady pro jednání sjezdu, které pak projednává na zasedání ÚS MHJ,
 - b) sestavuje podklady pro zasedání ÚS MHJ,
 - c) organizuje, koordinuje a řídí rozhodnutí sjezdu,
 - d) organizuje a řídí činnost MHJ,
 - e) vede styk s úřady státní správy, samosprávy a ostatními právními subjekty,
 - f) určuje zaměření činnosti jednotlivých odborů a koordinuje je,
 - g) připravuje sestavení rozpočtu pro jednání ÚS MHJ,
 - h) navrhuje zřízení pracovních míst včetně přijetí zaměstnanců do pracovního poměru,
 - i) projednává a schvaluje:
 - ia) zprávy o výsledcích činnosti odborů,
 - ib) zprávy revizní komise MHJ,
 - ic) zprávy o výsledcích hospodaření.
- 5) Prezídium dále projednává a schvaluje:
 - a) zaměření činností v jednotlivých oblastech a jejich ekonomické zajištění včetně požadavků o poskytnutí dotace,
 - b) zprávy o pololetních a ročních výsledcích hospodaření MHJ,
 - c) roční hospodářský plán a rozpočet MHJ,
 - d) vydaje a smlouvy v rozsahu stanovené předpisem.

Čl. 35

- 1) Zasedání prezidia se koná nejméně čtyřikrát ročně. Svolává jej prezident pozvánkou s uvedeným programem jednání.
- 2) Prezídium je usnášeníschopné, je-li přítomna absolutní většina jeho členů.
- 3) Jednání prezidia se mohou účastnit i jiné přizvané osoby.
- 4) Zasedání prezidia řídí prezident, některý z jeho náměstků nebo pověřený člen.
- 5) Prezídium rozhoduje prostou většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas prezidenta, popř. hlas předsedajícího.

- 6) O průběhu zasedání se pořizuje zápis dle čl. 8 s tím, že ověřovatelé zápisu jsou dva.

Čl. 36

Prezident MHJ a jeho náměstkové

- 1) Prezident MHJ je představitelem Moravské hasičské jednoty.
- 2) Prezident MHJ:
 - a) připravuje jednání a rozhodnutí orgánů MHJ a zajišťuje plnění jejich rozhodnutí, pokud si je nevyhradily samy,
 - b) řídí a koordinuje činnost náměstků prezidenta, přitom je oprávněn vyhradit si přímé jednání některých úseků,
 - c) vyřizuje běžné záležitosti mezi zasedáními prezidia a ÚS MHJ,
 - d) ze své činnosti je odpovědný sjezdu a podává zprávy všem ústředním orgánům MHJ.
- 3) Náměstkové prezidenta působí v činnostech svěřených jim dle rozhodnutí ÚS MHJ a v době nepřítomnosti jej zastupují.

Čl. 37

Odbory a komise

- 1) Odbory a komise jsou stálými pracovními, poradními, konzultačními a metodickými orgány MHJ, které:
 - a) rozpracovávají odbornou, věcnou, organizační a právní stránku jednotlivých oborů činností MHJ a navrhují opatření k jejich řešení, včetně návrhů a úprav vnitřních předpisů MHJ,
 - b) připravují opatření k metodickému řízení činností a realizují přijatá opatření,
 - c) zabezpečují výměnu zkušeností a informací.
- 2) Jednotlivé odbory řídí jmenovaný vedoucí a jednání komise řídí předseda komise, který je jmenován zřizovatelem komise.
- 3) Odbory OV jsou složeny z členů OV a odbory MHJ jsou složeny z členů ÚS MHJ.
- 4) Pro řešení krátkodobých úkolů může ÚS MHJ nebo OV zřídit komisi. Působení komise zaniká, pokud je splněn úkol, pro který byla ustavena.
- 5) Rozhodnutí a stanoviska odborů a komisí mají povahu doporučující.

Oddíl čtvrtý REVIZNÍ KOMISE MHJ

Čl. 38

- 1) Revizní komise je nejvyšším zvláštním kontrolním orgánem MHJ.
- 2) Revizní komise je nezávislá, samostatná a ze své činnosti odpovědná pouze sjezdu. Revizní komise a kterýkoli její člen není oprávněn zasahovat do činnosti kteréhokoli orgánu MHJ, zejména pozastavovat rozhodnutí nebo přikazovat jeho vydání, zrušení či změnu.

Čl. 39

- 1) Revizní komise se ve své činnosti zaměřuje zejména na:
 - a) dodržování zákonů, stanov, směrnic a rozhodnutí orgánů MHJ, rozhodnutí nižších orgánů může kontrolovat jen s vědomím nižší kontrolní komise nebo v případě její nečinnosti,
 - b) hospodaření MHJ, jmenovitě na správu, užívání a nakládání s majetkem MHJ,
 - c) ochranu majetku MHJ.
- 2) Revizní komise, popř. její jednotliví pověřeni členové jsou oprávněni:
 - a) nahlížet do všech písemností orgánů a pobočných spolků MHJ a pořizovat si z nich výpisy, nebo jejich opisy, v naléhavých případech zajišťovat prvopisy, popř. jiné předměty, které by mohly sloužit k doložení kontrolních zjištění,
 - b) být přítomni jakémukoli jednání orgánu, při kterém se rozhoduje, přičemž jednání rozhodovacích orgánů MHJ a zasedání prezidia se účastní s hlasem poradním předseda nebo pověřený člen revizní komise,
 - c) požadovat i písemné vysvětlení od kteréhokoli orgánu MHJ, zaměstnance nebo jiného pracovníka MHJ a v závažných záležitostech od kteréhokoli člena MHJ, popř. třetí osoby.

Čl. 40

- 1) Kontrolní úkony revizní komise provádí zpravidla ve skupinách a může si k nim přizvat odborníky jednotlivých profesí.
- 2) Z každého úkonu se sepisuje záznam, s nímž je seznamován orgán nebo osoba, které se kontrola dotýká nebo týká. Záznam musí obsahovat výsledky kontrolních zjištění a návrhy na opatření k odstranění zjištěných nedostatků. V závažných případech o výsledcích kontroly, popř. kontrolních zjištěních ještě v jejich průběhu, revizní komise informuje prezídium.
- 3) Zasedání revizní komise se koná nejméně čtyřikrát ročně, svolává jej předseda, popř. na žádost kteréhokoli člena i mimořádně v naléhavých záležitostech.
- 4) Zasedání revizní komise řídí její předseda nebo pověřený člen, který:
 - a) projednává a sestavuje plán kontrolní činnosti,
 - b) sestavuje předepsané zprávy ústředním orgánům.

Hlava sedmá **OKRES A OKRESNÍ ORGÁNY**

Okres je pobočným spolkiem zřizovaným ÚS MHJ pro začlenění hasičských sborů působících ve stanoveném územním obvodu.

Oddíl první **OKRESNÍ KONFERENCE**

Čl. 41

- 1) Okresní konference (dále konference) je nejvyšším rozhodovacím orgánem okresu.
- 2) Konferenci tvoří delegáti vyslaní HS podle klíče stanoveného svolavatelem.
- 3) Konferenci svolává OV ve lhůtách stanovených v odst. 6. Konference je usnášedníschopná, dostaví-li se absolutní většina delegátů. Nedostaví-li se stanovený počet delegátů alespoň do půl hodiny po uplynutí stanoveného času zahájení, koná se náhradní konference za předpokladu přítomnosti nejméně 1/3 zvolených delegátů.
- 4) Konference jedná a rozhoduje:
 - a) o zprávách týkajících se činnosti a hospodaření okresu,
 - b) o zprávě okresní revizní komise,
 - c) o zaměření činnosti MHJ v okrese,
 - d) o počtu členů a složení OV, odborů a komisí,
 - e) o počtu členů okresní revizní komise,
- 5) Konference volí a odvolává:
 - a) starostu OV, jeho místostarosty a další členy OV,
 - b) předsedu a členy okresní revizní komise.
- 6) Konference se koná:
 - a) jako řádná, jednou za pět let ve lhůtě ne kratší třiceti dnů přede dnem zveřejněným jako termín řádného sjezdu MHJ,
 - b) jako mimořádná:
 - ba) ve lhůtě ne kratší dvaceti dnů přede dnem, na který byl svolán mimořádný sjezd MHJ,
 - bb) ze závažných důvodů, na základě doporučení okresní revizní komise okresnímu výboru nebo rozhodnutím OV,
 - bc) ve lhůtě tří měsíců od doručení žádosti absolutní kvalifikované většiny hasičských sborů, působících v příslušném územním obvodu.
- 7) Konference je oprávněna se vyjadřovat ke všem záležitostem, které jsou předmětem navrhovaného programu jednání sjezdu, navrhnout další záležitosti k projednání sjezdu, pověřit některého z delegátů, aby tlumočil stanovisko konference, popř. doporučovat delegátům jednotný postup na sjezdu.
- 8) Jednání a rozhodování konference se řídí obecnými ustanoveními stanov, nerozhodne-li konference jinak.

- 9) Písemné pozvánky se delegátům konference rozesílají nejpozději 15 dnů před jejím zahájením.

Oddíl druhý OKRESNÍ VÝBOR

Čl. 42

Postavení a vnitřní organizace

- 1) OV v rozsahu vymezeném těmito stanovami koordinuje a metodicky řídí činnost hasičských sborů ve stanoveném územním obvodu.
- 2) OV má právní subjektivitu a je vybaven nezbytným majetkem, který užívá, je s ním oprávněn za stanovených podmínek disponovat, a který je povinen řádně spravovat.

Čl. 43

Působnost

- 1) Ve své působnosti se OV řídí pokyny ústředních orgánů MHJ s přihlédnutím k potřebám v jeho územní působnosti.
- 2) OV je oprávněn zřizovat okrsky nebo župy, ustavovat jejich orgány a svěřovat jim část své působnosti.

Čl. 44

Okresní výbor

- 1) OV je rozhodovacím orgánem okresu v období mezi řádnými konferencemi.
- 2) OV zastupuje příslušný okres jako účastníka právních jednání.
- 3) OV musí mít vždy lichý počet členů.
- 4) OV zejména:
 - a) svolává konferenci, rozhoduje o její přípravě a zajištění,
 - b) projednává zprávy, týkající se činnosti a výsledků hospodaření,
 - c) schvaluje roční rozpočet OV,
 - d) zpracovává zaměření činnosti na období do příští řádné konference,
 - e) vykonává rozhodnutí konference,
 - f) rozhoduje v odvolání o vyloučení člena z MHJ,
 - g) rozhoduje o koupi a prodeji nemovitostí, cenných papírů apod.,
 - h) rozhoduje o zřízení odborů a komisí, určení předmětu jejich činnosti, jejich personálním obsazení,
 - i) rozhoduje o přijetí zaměstnanců, přičemž úkoly vedoucího organizace v pracovně právních vztazích plní starosta OV,
 - j) doporučuje kandidáty pro volby prezidenta, náměstků, členů prezidia, předsedy a dvou členů revizní komise MHJ navržené hasičskými sbory.

- 5) Vyžaduje-li to závažný a neodkladný zájem MHJ, projednává a rozhoduje též záležitosti vyhrazené konferenci uvedené v čl. 41 odst. 4).
- 6) Dále je OV oprávněn:
 - a) v období mezi konferencemi odvolat jednotlivé členy, starostu, místostarosty, vedoucí odborů a komisi, jestliže závažným a hrubým způsobem porušují své povinnosti nebo poškozují zájmy MHJ,
 - b) kooptovat nové členy výboru či funkcionáře, jestliže počet členů klesne pod počet schválený konferencí či dojde k uvolnění některé funkce z jiného důvodu, doplnit okresní revizní komisi pokud se počet jejích členů sníží pod tři.
- 7) K rozhodnutím podle odst. 6 je třeba absolutní většiny a nepotvrdí-li je nejbližší konference, pozbývají účinnosti.
- 8) OV je usnášeníschopný, pokud je přítomna absolutní většina jeho členů. Pokud tomu tak není, vyčká předsedající půl hodiny. Pokud se ani do této doby nedostaví potřebný počet členů, vyhlásí předsedající nové zasedání, které je usnášeníschopné za přítomnosti alespoň 1/3 členů OV.
- 9) Usnesení a rozhodnutí jsou platná přijetím prostou většinou hlasů.
- 10) Jednání OV se účastní s hlasem poradním předseda nebo pověřený člen okresní revizní komise.

Čl. 45

Starosta a místostarostové OV

- 1) Starosta, zpravidla v součinnosti s místostarosty:
 - a) projednává a rozhoduje záležitosti svěřené mu OV,
 - b) obsahově připravuje jednání OV a provádí jeho rozhodnutí,
 - c) rozhoduje běžné záležitosti OV,
 - d) plní úkoly vedoucího organizace v pracovně právních vztazích zaměstnanců,
 - e) o své činnosti podává zprávy na nejbližším zasedání OV.
- 2) Místostarostové, podle pokynů starosty, řídí jím stanovené úseky činnosti, starostou určený místostarosta jej zastupuje v jeho nepřítomnosti.

Oddíl třetí

PORADNÍ ORGÁNY OV

Čl. 46

Odbory a komise OV

- 1) Odbory a komise jsou stálými pracovními, poradními, konzultačními, koordinačními a instrukčně metodickými orgány OV.
- 2) Jednotlivé obory činností, pro něž jsou odbory a komise zřizovány, určuje OV, kterému předkládají nejméně jedenkrát ročně zprávy o své činnosti.
- 3) Rozhodnutí a stanoviska jednotlivých odborů mají povahu doporučující.

Čl. 47

Okrskové-župní orgány

- 1) Okrskové-župní orgány mohou být ustavovány v zájmu koordinace činnosti HS v jednotlivých územních či hasebních obvodech. Svou působnost odvozují od působnosti jim postoupené OV. Okrsky-župy nemají právní subjektivitu.
- 2) Okrskovým-župním orgánem je okrsková-župní rada.
- 3) Okrsková-župní rada je složena ze:
 - a) starosty a místostarosty okrsku-župy,
 - b) jednatele,
 - c) dalších členů dle místních potřeb.
- 4) Postavení, organizaci, působnost a pravidla jednání a rozhodování okrskových-župních orgánů určuje OV.

Oddíl čtvrtý KONTROLNÍ ORGÁNY OV

Okresní revizní komise

Čl. 48

- 1) Okresní revizní komise je zvláštním kontrolním orgánem.
- 2) Okresní revizní komise je nezávislá, samostatná a ze své činnosti odpovědná pouze konferenci. Okresní revizní komise a kterýkoliv její člen není oprávněn zasahovat do činnosti kteréhokoli orgánu MHJ, zejména pozastavovat rozhodnutí nebo příkazovat jeho vydání, zrušení či změnu.

Čl. 49

- 1) Okresní revizní komise se ve své činnosti zaměřuje zejména:
 - a) na dodržování zákonů, stanov, směrnic a rozhodnutí orgánů MHJ, rozhodnutí nižších orgánů může kontrolovat jen s vědomím nižší kontrolní komise nebo v případě její nečinnosti,
 - b) na hospodaření OV, jmenovitě na správu, užívání a nakládání s majetkem a jeho ochranu.
- 2) Okresní revizní komise, popř. její jednotliví pověřeni členové, jsou oprávněni:
 - a) nahlížet do všech písemností OV a jeho orgánů a pořizovat si z nich výpisy nebo jejich opisy, v naléhavých případech zajišťovat prvopisy, popřípadě jiné předměty, které by mohly sloužit k doložení kontrolních zjištění,
 - b) být přítomna jakémukoli jednání OV s hlasem poradním,
 - c) požadovat i písemné vysvětlení od kteréhokoli orgánu, zaměstnance nebo jiného člena OV.

Čl. 50

- 1) Kontrolní úkony okresní revizní komise provádí zpravidla ve skupinách a může si k nim přizvat odborníky jednotlivých profesí.
- 2) Z každého úkonu se sepisuje záznam, s nímž je seznamován orgán nebo osoba, které se kontrola dotýká nebo týká. Záznam musí obsahovat výsledky kontrolních zjištění a návrhy na opatření k odstranění zjištěných nedostatků. V závažných případech o výsledcích kontroly, popř. kontrolních zjištěních ještě v jejich průběhu, okresní revizní komise informuje OV.
- 3) Zasedání okresní revizní komise se koná nejméně čtyřikrát ročně, svolává jej předseda, popř. na žádost kteréhokoli člena i mimořádně v naléhavých záležitostech.
- 4) Zasedání okresní revizní komise řídí její předseda nebo pověřený člen.

Hlava osmá HASIČSKÝ SBOR, JEHO ORGÁNY A ČLENSKÁ ZÁKLADNA

Oddíl první HASIČSKÝ SBOR

Čl. 51

Postavení a vnitřní organizace

- 1) HS je základním pobočným spolkem MHJ, v němž jsou bezprostředně realizovány, především působností výkonnou a prováděcí, cíle, práva, povinnosti a zájmy členů MHJ.
- 2) Základní podmínkou vzniku HS je minimální počet sedmi činných členů a přijetí zásad a zaměření cílů MHJ na ustavující VČS.
- 3) HS v rozsahu vymezeném těmito stanovami zejména spolupracuje na úseku PO:
 - a) s orgány obce,
 - b) s HZS a místně příslušnou požární stanicí,
 - c) s právníckými i fyzickými osobami a ostatními občanskými sdruženími.
- 4) Orgány hasičského sboru jsou:
 - a) výroční členská schůze,
 - b) výbor hasičského sboru,
- 5) HS vlastní majetek a je vybaven nezbytným majetkem MHJ, který užívá, a s nímž je oprávněn, za stanovených podmínek, disponovat, a který je povinen spravovat a chránit.
- 6) Hasičský sbor má právní subjektivitu.
- 7) HS je povinen přispívat na činnost MHJ ročním členským příspěvkem, jehož výši stanovuje sjezd.

- 8) HS připravuje své členy k plnění úkolů vyplývajících z těchto stanov. HS může provádět hospodářskou činnost nebo služby za úplatu na základě platných právních předpisů.

Čl. 52

Působnost

- 1) HS se, dle svých možností, bezprostředně účastní požární ochrany obce, veřejných a dalších prostor, fyzických a právnických osob, zejména podílením se na:
- poradenské a konzultační činnosti,
 - činnosti požárních hlídek, zvláště v situacích zvýšeného požárního nebezpečí nebo jiného obecného nebezpečí,
 - výstavbě, udržování, zkouškách a kontrolách zařízení, prostředků a pomůcek určených k signalizaci a ochraně před požáry,
 - osvětové, preventivně výchovné a vzdělávací činnosti zaměřené na předcházení vzniku požárů a jiných mimořádných událostí,
 - činnosti jednotek PO při požáru nebo jiné živelné pohromě a při odstraňování škodlivých následků takových událostí,
 - výchovném působení na mládež s cílem získat ji pro aktivní činnost v HS.
- 2) Účast HS na požární ochraně ve smyslu odst. 1 je zpravidla:
- vymezena příslušnými plány, řády a směnicemi požární ochrany,
 - zajišťována příslušnými smlouvami, které mají zahrnovat mj. i úpravu náhrady nákladů spojených s touto činností.
- 3) V naléhavých a neodkladných případech HS účast ve smyslu odst. 1 realizuje i mimo plány či mimo smluvně a to i mimo obvod své působnosti.
- 4) Ve své vnitřní činnosti a záležitostech HS, přiměřeně a podle svých možností, zejména:
- pečuje o kulturní, osvětovou, vzdělávací, soutěžní, sportovní a ostatní zájmovou činnost svých členů a jejich rodin a dbá na dodržování hasičských tradic,
 - dobrovolnou práci svých členů:
 - přispívá k ochraně a zlepšování životního prostředí,
 - podílí se na humanitární pomoci.
- 5) HS si váží svých členů, dbá o pověst každého svého člena a celé MHJ. Je-li tato pověst porušena, je povinen působit k nápravě, včetně použití právních prostředků.
- 6) Při plnění úkolů uvedených v předcházejících bodech spolupracuje především s ostatními hasičskými sbory i na mezinárodní úrovni.

Oddíl druhý
ROZHODOVACÍ ORGÁN HASIČSKÉHO SBORU

Čl. 53

Výroční a ustavující členská schůze

- 1) VČS je stálým rozhodovacím orgánem HS. Tvoří ji členská základna HS.
- 2) VČS jedná a rozhoduje:
 - a) o symbolech HS,
 - b) o právech týkajících se:
 - ba) činnosti HS v obvodu jeho působnosti,
 - bb) jeho hospodaření,
 - c) o zprávě revizní komise HS,
 - d) o rozpočtu HS,
 - e) o zaměření činnosti HS v obvodu jeho působnosti na další období,
 - f) o výši členských příspěvků a způsobu jejich úhrady,
 - g) o všech dalších otázkách v působnosti HS, které si vyhradí,
 - h) o zrušení HS nebo přestupu k jiné organizaci,
 - i) o možnosti zkrácení funkčního období volených orgánů HS pod 5 let.
- 3) VČS volí a odvolává:
 - a) starostu, místostarostu HS a další členy výboru,
 - b) v HS s počtem členů 20 a více předsedu a členy revizní komise, v ostatních případech volí revizora účtů,
 - c) delegáty na okresní konferenci a sjezd.VČS dále:
 - d) navrhuje obecnímu úřadu člena HS do funkce velitele JSDH - v období mezi VČS plní tento úkol výbor HS,
 - e) navrhuje kandidáty pro volby do vyšších orgánů MHJ - v období mezi VČS plní tento úkol výbor HS.
- 4) VČS svolává výbor nebo starosta HS.
- 5) VČS se koná:
 - a) jako řádná jednou za rok - „výroční“,
 - b) jako mimořádná do jednoho měsíce:
 - ba) ze závažných důvodů na základě rozhodnutí výboru HS, revizní komise, OV nebo prezidia MHJ,
 - bb) na žádost kvalifikované absolutní většiny činných členů daného HS,
- 6) VČS je usnášeníschopná pokud je přítomna absolutní většina činných členů. Pokud tomu tak není, vyčká zahajovatel půl hodiny. Pokud se ani do této doby nedostaví potřebný počet členů, vyhlásí zahajovatel nové zasedání, které je usnášeníschopné za přítomnosti alespoň 1/3 činných členů HS.
- 7) VČS při svém jednání přijímá usnesení prostou většinou hlasů, pouze v případě jednání o zrušení či přestupu HS k jiné organizaci přijímá usnesení absolutní kvalifikovanou většinou hlasů.

- 8) Ustavující členská schůze se koná, jestliže nejméně sedm občanů nebo členů MHJ se rozhodne založit HS.

**Oddíl třetí:
VÝKONNÉ ORGÁNY HASIČSKÉHO SBORU**

Čl. 54

Postavení, organizace a působnost výkonných orgánů

- 1) Výkonné orgány HS:
 - a) připravují jednání a rozhodování VČS a provádějí její rozhodnutí,
 - b) řídí činnost HS v době mezi konáním VČS,
 - c) vyřizují běžné záležitosti.
- 2) Výkonnými orgány HS jsou:
 - a) výbor HS,
 - b) starosta,
 - c) místostarosta.

Čl. 55

Výbor hasičského sboru

- 1) Výbor projednává a rozhoduje všechny závažné záležitosti HS, pokud nejsou vyhrazeny nebo si je nevyhradí VČS.
- 2) Výbor hasičského sboru tvoří:
 - a) starosta,
 - b) místostarosta,
 - c) další členové, zpravidla velitel JSDH (není-li ve funkci místostarosty), jednatel, pokladník, vedoucí mládeže, hospodář a preventista, v počtu stanoveném VČS. Výbor HS musí být nejméně tříčlenný a mít vždy lichý počet členů.
- 3) Jednání výboru se účastní s hlasem poradním i předseda nebo pověřený člen revizní komise HS.

Čl. 56

Starosta a místostarosta hasičského sboru

- 1) Starosta:
 - a) rozhoduje záležitosti mu svěřené výborem HS,
 - b) připravuje jednání výboru HS a zajišťuje jeho rozhodnutí,
 - c) vyřizuje běžné záležitosti řízení HS,
 - d) o své činnosti podává zprávy nejbližšímu zasedání výboru HS,
 - e) zastupuje HS při jednání s orgány obce, fyzickými a právními osobami a jinými právními subjekty.
- 2) Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v záležitostech, kterými byl pověřen.

Čl. 57

Vedoucí kolektivu mladých hasičů a vedoucí zájmových kolektivů

Vedoucí kolektivu mladých hasičů a zájmových kolektivů zejména:

- a) provádí rozhodnutí orgánů HS týkající se činnosti kolektivu,
- b) organizuje a řídí jeho činnost,
- c) tlumočí jeho zájmy a stanoviska na jednáních výboru HS.

Oddíl čtvrtý

KONTROLNÍ ORGÁNY HASIČSKÉHO SBORU

Čl. 58

Revizní komise a revizor účtů

- 1) Revizní komise HS má postavení, vnitřní organizaci, působnost a práva ve vztahu k HS, obdobně jako okresní revizní komise ve vztahu k okresu.
- 2) Revizor účtů má svoji činnost omezenou pouze na kontrolu hospodaření.

Oddíl pátý

KOLEKTIVY PŮSOBÍCÍ V HASIČSKÉM SBORU

Čl. 59

Kolektiv mladých hasičů

- 1) V kolektivu MH se realizují zájmy mládeže zejména ve vztahu k PO.
- 2) Kolektiv tvoří mladí hasiči, pokud jejich počet v daném HS dosahuje alespoň pěti.
- 3) Kolektiv MH řídí vedoucí kolektivu MH z řad činných členů HS, který si může určit pomocníky (instruktory) i z řad mladých hasičů starších patnácti let.
- 4) Při vyšším počtu mladých hasičů si kolektiv může utvořit Radu mladých hasičů.
- 5) Podrobnosti činnosti kolektivů MH se řídí samostatnými směrnici vydanými ÚS MHJ.

Čl. 60

Zájmové kolektivy

- 1) HS, podle svých možností a zájmu členů v nich působících, mohou ustanovit zájmové kolektivy, zejména ve vztahu ke kultuře, osvětě, vzdělávání, sportu a jiným oborům nebo činnostem.
- 2) Kolektiv řídí a jejich činnost organizuje vedoucí kolektivu.

ČÁST ČTVRTÁ
ORGANIZACE HOSPODAŘENÍ A MAJETEK MHJ

Hlava devátá
MAJETEK MHJ A ORGANIZACE HOSPODAŘENÍ

Oddíl první
PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ MHJ A POBOČNÝCH SPOLKŮ

Čl. 61

Majetek a majetková práva MHJ

- 1) Veškerý majetek MHJ slouží k zajištění její činnosti.
- 2) Majetek MHJ a pobočných spolků sestává z věcí a práv.
- 3) Pobočný spolek MHJ může mít v užívání i jiný majetek.

Čl. 62

Majetek MHJ určený do užívání

- 1) Jednotlivé části (soubory) majetku MHJ jsou v užívání, správě, péči a v nakládání toho pobočného spolku, organizačního útvaru nebo zařízení, které ke dni účinnosti tohoto znění stanov má v užívání, nebo jemuž budou rozhodnutím příslušného orgánu MHJ do užívání svěřeny. Obdobně to platí také o majetkových právech a závazcích.
- 2) S částí majetku MHJ, kterou orgány MHJ svěří do užívání, využívání, správy a péče (vázaný majetek) může ten, kdo majetek užívá, disponovat jen v souladu s pokyny, které příslušný orgán MHJ k tomu účelu vydal. To platí také pro majetková práva a závazky. Pokud pobočný spolek hospodaří současně s vlastním majetkem, nesmí těmito operacemi ohrozit nebo zkrátit svěřený majetek MHJ.
- 3) S ostatním majetkem (nevázaným) může pobočný spolek nakládat podle ustanovení čl. 65 a následujících. Jiné pobočné spolky, ani orgány MHJ nejsou oprávněny do tohoto dispozičního práva zasahovat. Tím však není dotčeno právo příslušného orgánu MHJ omezit nakládání i s tímto majetkem v rozsahu ustanovení zákona, obecně závazného právního předpisu nebo pokynů orgánů státní správy.

Čl. 63

Plán a rozpočet

- 1) Hospodaření (držení, užívání a využívání, nakládání) s majetkem MHJ se řídí plánem a rozpočtem.
- 2) Plán a rozpočet se sestavují na období jednoho roku - do 31. 1. běžného roku.
- 3) Plán a rozpočet:
 - a) MHJ sestavuje prezídium MHJ a předkládá ke schválení ÚS MHJ,

- b) okresu sestavuje a schvaluje OV,
 - c) hasičského sboru sestavuje výbor HS a předkládá ke schválení VČS.
- 4) Plány a rozpočty vycházejí z cílů činnosti MHJ konkretizovaného rozhodnutí příslušných orgánů MHJ.

Čl. 64

Účetnictví, daně a výkaznictví

Účetnictví MHJ a pobočných spolků vychází ze zákona o účetnictví, platné účtové osnovy, ze soustavy zákonů o daních a poplatcích a z předpisů o statistickém výkaznictví.

Čl. 65

Ochrana a evidence majetku MHJ

- 1) Všechny orgány MHJ, pobočné spolky a osoby pověřené k výkonu správy, péče, užívání a disponování s majetkem MHJ jsou povinny dbát co nejvyšší efektivnosti a hospodárnosti a usilovat o růst tohoto majetku tak, aby cíl činnosti MHJ byl zajišťován na patřičné úrovni.
- 2) Veškerý majetek MHJ a majetek pobočných spolků musí být evidován s použitím dokladů, které stanoví právní předpisy, popř. směrnice MHJ. Doklady uvedené v odst. 2 jsou ukládány (uchovávány), vyřazovány z evidence a skartovány způsobem a ve lhůtách určených obecnými právními předpisy, popř. dle vnitřních předpisů MHJ.
- 3) Orgány a pobočné spolky, které užívají majetek MHJ, jsou povinny na vyžádání příslušného orgánu MHJ předložit inventarizační zprávu a seznam, popř. informaci o stavu majetku.

Oddíl druhý

FINANCE, HMOTNÝ A NEHMOTNÝ MAJETEK

Čl. 66

Příjmy

MHJ a její pobočné spolky získávají příjmy ke své činnosti zejména:

- a) členskými příspěvky - minimální výši členských příspěvků v HS stanoví VČS.
- b) dobrovolnou prací svých členů, popř. zaměstnanců a dalších osob,
- c) dary, dědictvím, dotacemi, příspěvky na provoz a dalšími způsoby státní podpory nebo podpory ze strany obcí,
- d) výnosy z majetku, cenných papírů, obligací a účasti (podíly ze zisku) na podnikání obchodních společností.

Čl. 67
Výdělečná činnost

- 1) Zdrojem příjmů orgánů a pobočných spolků MHJ může být i výdělečná činnost v rámci platných právních předpisů. Používání majetku jiného vlastníka k provádění této činnosti musí být zabezpečeno smluvně. Podrobnosti upraví prováděcí předpis. Výnosy z výdělečné činnosti se stávají majetkem orgánu nebo pobočného spolku MHJ, který tuto činnost zabezpečuje nebo provádí. Ztráty nebo škody z výdělečné činnosti musí vyrovnat orgán nebo pobočný spolek MHJ, který tuto činnost zabezpečuje nebo provádí, pokud není ze smluvního ujednání určeno jinak. Tuto povinnost nelze přenést na jiné orgány nebo pobočné spolky. Tato povinnost se však přenáší i na fyzické osoby, které v době vzniku ztráty měly ze své funkce plynoucí odpovědnost.
- 2) Výdělečná činnost, která je zabezpečována MHJ nebo jejími pobočnými spolky, je prováděna na základě písemných smluvních ujednání nebo jim na roveň postavených vztahů dle platných právních předpisů.

Čl. 68
Hmotný a nehmotný majetek

- 1) Hmotný a nehmotný majetek může MHJ a její pobočné spolky nabývat:
 - a) nákupem,
 - b) bezplatným převodem,
 - c) vlastní výrobou,
 - d) darováním,
 - e) dědictvím.

Čl. 69
Výdaje

Veškeré výdaje MHJ a jejich pobočných spolků musí být odůvodněny cílem činnosti MHJ a být předem schváleny příslušným orgánem (výbor HS, OV, prezídium).

**ČÁST PÁTÁ
USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ**

**Hlava desátá
PŘECHODNÁ USTANOVENÍ**

Čl. 70
Přezkoumání vnitřních předpisů

- 1) Prezídium MHJ ve lhůtě stanovené ÚS MHJ:
 - a) přezkoumá znění všech dosavadních směrnic, pokynů a jiných řídicích aktů, zda neodporují schválenému znění stanov, a nahradí je nebo doplní novými,
 - b) doplní dosavadní evidence a registrace ve smyslu schváleného znění stanov.
- 2) Ustanovení odst. 1 přiměřeně obdobně platí i pro OV a výbor HS.

Hlava jedenáctá
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Oddíl první
VNITŘNÍ PŘEDPISY A VÝKLAD STANOV

Čl. 71
Směrnice MHJ

- 1) K provádění jednotlivých ustanovení těchto stanov popř. právních předpisů dotýkajících se činnosti MHJ vydávají ústřední orgány směrnice, které jsou závazné pro všechny pobočné spolky, orgány a členy MHJ.
- 2) Směrnicemi se rozumí zejména:
 - a) statut o udělování čestných vyznamenání a titulů,
 - b) stejnokrojový předpis,
 - c) zakládací listina symbolů,
 - d) závazný výklad stanov,
 - e) vnitřní předpisy,
 - f) metodické pokyny.
- 3) Ustanovení odst. 2a) – c) schvaluje ÚS MHJ, ostatní prezídium MHJ.

Čl. 72
Pokyny OV a HS

- 1) K provádění směrnic MHJ dle čl. 71 jsou OV oprávněny, a podle okolností povinny, vydávat závazné pokyny pro HS, v nichž přihlíží k místním (specifickým) podmínkám a poměrům v obvodu jejich působnosti.
- 2) Ustanovení odst. 1 přiměřeně platí i pro hasičské sbory.

Oddíl druhý
ZÁNİK MHJ A POSTUPY S NÍM SPOJENÉ

Čl. 73
Důvody zániku

MHJ zaniká jen v případech stanovených zákonem nebo těmito stanovami.

Čl. 74

Postup a informovanost

Dojde-li k procesu vedoucímu k zániku MHJ či k zániku MHJ zásahem státní moci, řeší záležitost společným postupem prezídium a o podstatných krocích informuje všechny orgány a pobočné spolky MHJ.

Oddíl třetí
PLATNOST, ÚČINNOST A REGISTRACE

Čl. 75
Platnost a účinnost

Toto znění stanov nabývá platnosti a účinnosti schválením sjezdem MHJ, t.j. dnem 14. března 2015.

Čl. 76
Registrace

Prezident MHJ je pověřen, aby toto znění stanov předložil v zákonem stanovené lhůtě k registraci spolkovému rejstříku vedenému u Krajského soudu v Brně.
Stanovy byly schváleny Ministerstvem vnitra ČR pod č.j. VSC/1-7762/91-R dne 27. 9. 1991, změny 20. 2. 1992, 23. 3. 1993, 15. 1. 2001, 26. 1. 2006, 8. 1. 2008, 21. 6. 2010 a zapsány do spolkového rejstříku 2015.